

GRAFIKAI SZEMLE

HAVI FOLYÓIRAT A GRAFIKAI IPARÁGAK SZÁMÁRA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-
HIVATAL

Budapest V, Hold-utca 7

A KÖNYVNYOMDÁSZOK SZAKKÖRÉNEK
HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 4 kor., fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 40 fillér

Ifj. Aigner Antal munkáinak kiállítása.

Rendkívül tanulságos kiállításban volt részünk február hó 18-ikán és 25-ikén: mesterszedői gárdánk egyik legkiválóbb képviselője, ifj. Aigner Antal szaktársunk állította ki a szakköri választmány kérésére munkáit.

Aigner szaktársunk neve irányt jelent a modern tipográfiai művészetben. Esztendők előtt megállapította a maga nyomdászati stílusát s azóta is lelkes szívóssággal működik folytonosan abban az egy irányban. A tollrajz, az artisztikus szép vonal az ő erőssége; e tekintetben nem mérkőzhetik vele egy mesterszedő sem.

Mesterszedőről lévén szó, magától értetődik, hogy mindjárt eleve két csoportba kell soroznunk a munkáit. Az egyik csoportba azok a nyomtatványok sorozandók, amelyeket a huszadik századot jellemző gyors tempójú technikával kell a nyomdásznak nagy hirtelenében előállítania; egyszerű, sablonos betűöntői anyagból, de mégis úgy, hogy tessék esetleg még a fejlődöttebb esztétikai érzékű embernek is. Ilyen módon, gyorsan és jól dolgozni: ez a próbaköve a modern akcidens szedőnek.

A mesterszedői munkák másik csoportjába ama rajzokat és nyomtatványokat sorozhatjuk, amelyeknél az előállítójukban szunnyadó művészi érzék már hangosabban nyilatkozhatik meg; amelyek tehát részleteikben is önálló tervezésűek, s gondosabban, kevésbé sürgős munkával készülvén: magukon viselik csinálójuknak egész tipográfiai fölfogását és dekoratív izlését. Ezek ama munkálatok, amelyekkel a tanult mesterszedő igényt formál ahhoz, hogy iparművész számba vegye őt a világ.

Aigner szaktársunk kiállítása keretében e két irányban való munkálkodás eredményeit bőven volt alkalmunk látni. Az egyszerűbb akcidens munkák csoportjában tömérdek mindenféle nyomtatványt vehettünk szemügyre, olyanokat, amelyek bár természetüknél, fajtájuknál fogva a könyvnyomtató legsürgősebben készülő nyomtatványai közé tartoznak: mégis kitünő izléssel, az adott viszonyok közt szinte bámulatos jó érzékkel és tudással készültek.

A szép elvéhez való lelkes ragaszkodás és nagy tipográfiai tudás e nyomtatványok legegyszerűbbjein is mindenünnen előcsillámlik. Az intelligens akcidens-szedői gondolkozásnak minden legcsekélyebb darabkán is elvitázhatatlanul megtalálhatjuk a nyomait.

De nem az egyszerűbb akcidens-munkák nagy tömege az, ami bennünket e kiállításon legelső sorban érdekelt. A kiállító tipográfiai stílusára voltunk kíváncsiak, ami ugyan világosan megnyilatkozik az akcidens-munkák legtöbbszörén is, de a maga teljességében mégis csak erőteljesebben domborodik ki az önálló tervezeteken. Csak ha az ilyen mestermunkák díszes sorozatát vonultatjuk el szemünk előtt: akkor látjuk csak igazában Aigner szaktársunknak a nyomdászati művészetért rajongó lelkét a maga egész ihlettségében.

Csupa vonal, semmi folt: ez az ő technikája. S mi tagadás benne: helyes úton jár véle.

A folthatásra való törekvésnek helye van a plakátokon, falra aggatott képeken, tehát ott, ahol csak bizonyos távolságról való szemlélésről lehet szó. De amit az ember a kezébe vesz, sőt mi több: a szöveg kapcsán akaratlanul is megfigyel, részeire bont: abba bizony nem árt néha egy kis filigrán-ságot is belevinni. Elvégre is még mindig több a jólátású ember, mint a rossz-szemű.

A folttechnikás rajznak tagadhatatlanul nagyok az előnyei. Közelebb járhat a természetességhez, mert hiszen a természetben nincsen vonal, hanem csakis folt. Kiáltó, reklámozó hatás tekintetében pedig a vonalas hatást célzó, vagy éppen filigrán rajz meg sem közelítheti. Ezért helyén lehet a kizárólagosan folthatásra való törekvés magában a könyvnyomtatásban is, de csak bizonyos mértékig.

A vonalak sűrű szövevénye foltnak a hatását kelti: az igaz; de az egyes vonalakat — legalább a szemünkhöz közel tartott nyomtatványon — mégis kiérezzük belőle. Abban a mértékben, amint a vonalas rajz egészéből az egyes vonalak jobban vagy kevésbé éreztetik ki ezt az úgyszólván individuális hatásukat: a vonalas rajz is többé vagy kevésbé

meg: a magánhangzók és mássalhangzók osztályát. Az előbbieket ismét föloszthatók időmérték szerint (hosszú-e vagy rövid?) és magasság szerint. Hosszú vagy rövid minden magánhangzó lehet:

a á e é i o ö ü
â â ê ê î ó õ ű;

az *â, â, ê, ê* hangokat azonban a magyar írásban egyszerűen csak *a*-nak, illetőleg *e*-nek írjuk. — Az *a, o, u* mély, az *e, ö, ü, i* pedig magas hang.

A mássalhangzók fölosztásának átnézete:

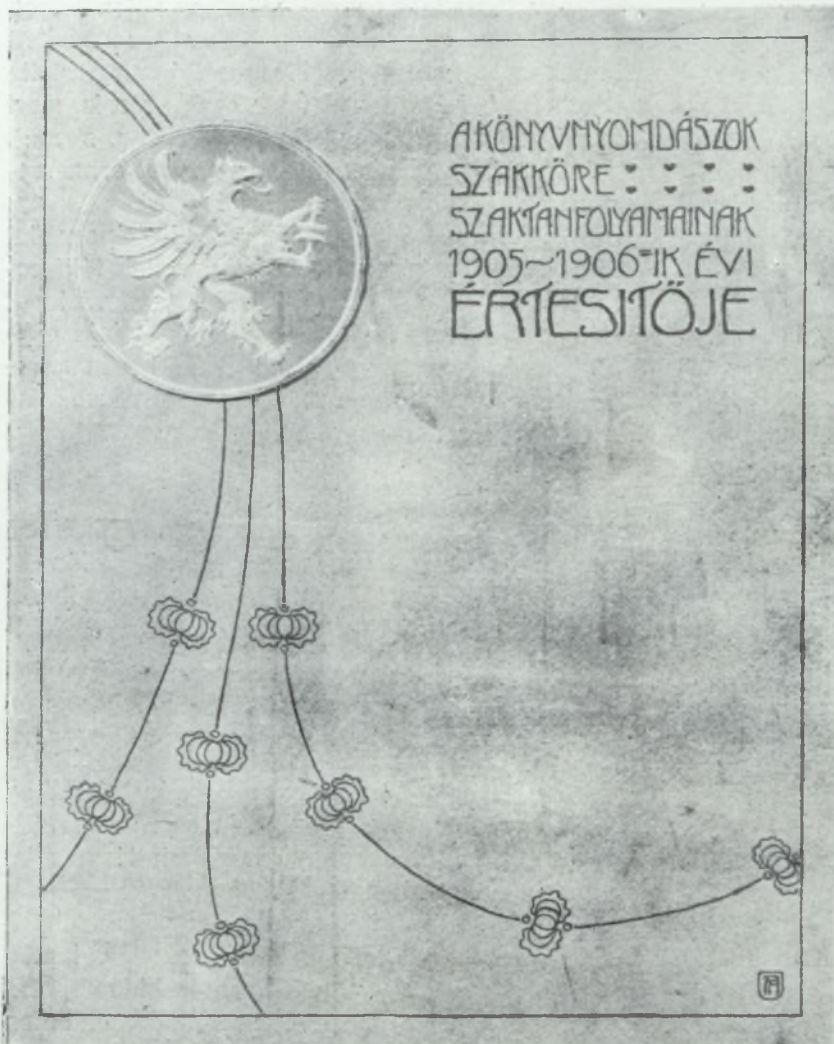
	Némák		Fúvók		Orrhangok	Folyékonyak
	kemény	lágú	kemény	lágú		
Ajakhangok	p	b	f	v	m	—
Foghangok	t ty	d gy	sz, c s, cs	z, dz zs, ds	n ny	l, r ly
Ínyhangok	—	—	—	j	—	—
Torokhangok	k	g	h	—	—	—

A mássalhangzókat időmérték (hosszú vagy rövid; a *hosszú* szóban például nem két *z*-t ejtünk, hanem csak kétszer annyi ideig hangzik a *z* hang, mint ebben: *haza*), szájrészek (ajak-, fog-, íny- és torokhangok) meg lélekzet szerint osztják föl. Az utóbbinál háromfélet kell tekintetbe venni: *a)* kimondásukkor szájunkon avagy orrunkon át jön-e ki a lélekzet? *b)* az illető szájrészek, melyekkel a hangot kiejtjük: összezáródnak-e egészen? *c)* lágú vagy kemény hatású-e hallásunkra a lélekzet?

A magánhangzók sokszor megváltoznak időmérték tekintetében (belé, bele; számaron, szamarat; víz, vizet), magasság dolgában (például az iker-szókból: *dirib-darab*; továbbá: *ganaj, ganéj*; valamint az illeszkedésben: *kértek, törtök, vártok*), sokszor elhagyással (*reá, rá*; *barátaim, barátim*). A mássalhangzóknak változásai között legegyszerűbbek azok, amelyek a rokon hangok között történnek (sekély, csekély; kunyhó, gunyhó; Wachter, bakter; Panzer, pánzél; *arbos* [lat.], árbo). A *j* helyett sokszor jés hangot mondanak (jön, gyün; jer, gyere;

borjú, bornyú), viszont egy jés hang helyett, az *ly* helyett a Duna vidékén *j*-t ejtenek (ilyen király, ijen kiráj). A *dj, tj* helyett mindig *gy*-t vagy *ty*-t kell ejtenünk (*gongya, fontya*), ha a származás kitüntetése okáért *dj*-vel, illetőleg *tj*-vel is írjuk a szót (*gondja, fontja*); hasonlóképpen az *ly* és *nj* helyett *ly*-t, *ny*-t, illetőleg *lly*-t, *mny*-t, a *tsz* helyett *c*-t (*boncol* is tulajdonképpen *bontszol*), *ts* helyett *cs*-t, *szs* helyett *ss*-t ejt (egészség, egésség) a jó magyar ember. E szabály ellen a nagyvárosi, különösen a budapesti lakosság vét igen sokat. A mássalhangzóknak további változása egyes hangok elveszése révén áll be (*viv, ví*; *müvek, mü*; *bocsájt, bocsát*; *már-ma, máma*; *tekinget, tekinget*; *eresztget, ereget*), s változást okoz a hasonulás is (*azval, azzal, avval*; *világvá, világgá*; *ivdogál, iddogál*; *hivgyen, higgyen*; *öcsje, öccse*; *teszjük, tesszük*; *azkép, akkép*; *reményleni, remélleni*).

A magyar helyesírás kérdésével már évszázakkal ezelőtt is foglalkoztak egyes jelesebb íróink (Dévai Bíró Mátyás, Erdösi Sylvester János, Geleji Katona István, Tótfalusi Kis Miklós, Csécsi János; később Révay, Versegly

Ily. Aigner Antal tervezete.

Molnár, Kis stb.), de annyira-mennyire rendszeres és egyöntetű magyar helyesírásról csak azóta lehet szó, amióta az 1830-ik évben alapított Magyar Tudományos Akadémia vette kezébe az ügyet. Hogy a helyesírásbeli tarkaságot a saját kiadványaiban elkerülje, s egyúttal irányt adjon az irodalomnak is: az Akadémia mindjárt kezdetben megállapította a helyesírás szabályait, s ezeket aztán időről-időre — mikor egyes javítások és egyszerűsítések célszerűeknek mutatkoztak — módosítva újra kiadta.

Az Akadémiának nem volt szándéka, hogy megállapodásaival útját vágja a haladásnak és a természetes fejlődésnek. Éppen ezért a magyar ortográfiának csak külső falait rakta le, s kellő magyarázatokat fűzött hozzájuk, e mellett szabadjárá engedve az aprólékos kérdésekben megnyilvánuló sokféle egyéni fölfogást. Így születtek meg aztán a nyomdai „házi ortográfiák“, a rövid, „félrövid“ stb. ortográfiák, amelyek annyi bajlódást okoztak már szedőnek is, nyomdatulajdonosnak is egyaránt.

Egyik volt kultuszministerünk, Wlassics Gyula 1903 elején a rendelkezése alatt álló iskolák számára szabályzatot adott ki, amellyel egységessé tette az iskolai helyesírást. Ez az ortográfia ma már széltében gyorsan terjed. Fő irány-elvei a következők: a) Az egyszerű, ragtalan tőszók hangjait lehetőleg hiven fejezzük ki állandó jegyekkel (tehát: poggyász, meggy, higgyétek). E mellett azonban az összetett, képzős és ragos szókban külön-külön föl kell tüntetni az élénken érzett szóelemeket (tehát: padja, s nem: paggya). Némely esetben tér engedhető a hagyománynak és egyszerűsítésnek is (pl.: mindjárt, s nem: mingyárt; rögtön, s nem: röktön, stb.) b) Az idegen szókat általában magyarosan kell írunk (pl. filozófia). c) A cz helyett egyszerű c-t kell használnunk. d) Az aki, ami, énvélem, őbenne stb. névmások meg határozók egybeírandók. e) A magánhangzók nyújtott volta kitüntetendő (pl. tanító, egyszerű). f) A kettős betűk egyszerűsítendőek a ragos alakokban is (pl. királlyal).

Előadó a most vázolt tanítási anyag tüzetes földolgozása mellett alaposan ismertette a betűszedőkre nézve igen fontos elválasztási stb. szabályokat is.

* * *

9. Táblázatszedés. Folytonos szedésmunkával kapcsolatos előadások minden szerdán este 1/2 8 órától 1/2 10-ig.

Előadó: *Stalla Márton*. Hallgatók: Batta Lajos, Breitenecker Ferenc, Czapkó Gyula, Fischer J. Károly, Fried Salamon, Fülöp Endre, Kahlfürst Imre, Koczfál József, Kovács Jenő, Krausz Jenő, Lossowy Lipót, Pelczner Gábor, Tálasi Miklós; összesen 13.

A táblázatszedés egyike a betűszedő legnagyobb gondosságát igénylő munkáinak. Rendszeres, előre kiszámított munkálkodás és a lehető legpontosabb sorzárás nélkül kifogástalan táblázatot szedni nem lehet.

A könyvnyomtató minden egyes táblázaton *fej-meg láb*részét különböztet meg. A lábat vonalak tagolják rovatokra; e vonalnak a fejben levő vonalakkal pontosan össze kell vágniok. A fej a tábla *rovatainak* címeit, fölíratait foglalja magában. A rovatok üresek is lehetnek, de sorokat, számokat is foglalhatnak magukban; az utóbbi esetben a táblát nyomdásznyelven *beszedett táblázatnak* nevezik. A könyvekben, újságokban foglalt (pl. statisztikai) táb-

lák többnyire ilyenek, a gyárok stb. számára készülő üres-lábú úgynevezett *formulárisokkal* szemben. Beszedett táblázat például ez :

Könyvnyomdászok Szakköre budapesti szaktanfolyamai			
Mely évben ?	Előadások száma	Hallgatók száma	Összes kiadás K
Az 1901/2-iki tanévben	22	37	212·60
Az 1902/3-iki tanévben	12	40	124·36
Az 1903/4-iki tanévben	20	35	705·25
Az 1904/5-iki tanévben	61	29	1655·55
Az 1905/6-iki tanévben	245	142	1800·00

A táblázat kéziratát kézhez véve : a szedőnek első dolga az, hogy az egyes rovatok szélességét meghatározza. Ezt — különösen az üres táblázatoknál — csak úgy tudja kifogástalanul megállapítani, ha alaposan megfontolja, hogy mi lehet az illető rovatok tartalma. Az úgynevezett beszedett táblázatoknál ezt amúgy is látja. A fej szövege a rovatok szélességének megállapításakor természetesen csöppet sem irányadó, s végzetes hibát követ el az a szedő, aki nem a lábba kerülő tartalmat, hanem a fejbeli szövegrészletek nagyságát veszi alapul a rovatszélesség meghatározásakor.

A rovatok szélességét sokan magán a kézíraton számítják ki, mindegyik rovatba beírva, hogy minő szélességű legyen az ; egy 17 cicerós táblácskánál például körülbelül a következőképpen :

2	2	4	2	3	2	1

Ilyenkor a munka könnyítése okáért arra kell törekednünk, hogy a rovatok lehetőleg teljes cicerószélességűek legyenek. A függőleges vonalakat e példában kétpontos törzsűeknek számítva : a nyolc

2
2
4
2
3
2
1
1
17
vonal 1 cicerót, a rovatok összes szélessége pedig 16 cicerót, mindössze tehát 17 cicerót adna. A kézíraton való kiszámítás azonban a kéziratnak fölösleges maszatolódásával jár, s mégsem biztosabb az előadó által követett eljárásnál, amelyhez akármicsoda papirosdarabka is jó. Előadó például a fentebbi táblácskát úgy számítja ki, hogy a tervezett rovatszélességeket az itt látható módon egy-

más alá írja, majd aláhúzza a számoszlopot s legfelülre a rovatválasztó vonalak összeadásából keletkezett számösszeget (itt : 1) írja. Kellő gondosság mellett teljesen biztos így a számítása, amennyiben tudja, hogy az oszlop számainak a rovatok számával egyeznie kell, egy-két szempillantással meggyőződhet arról, hogy nem ugrott-e át véletlenül valamely rovatot.

Sokszöveges beszedett táblázatoknál, meg általában a nagyobb terjedelmű tábláknál, ezenkívül még úgynevezett mértéket is szed a hajójára az óvatos táblázatszedő. Olyanformán történik ez, hogy a tábla minden egyes rovatából tele-számos részletet szed le vonalastul és beosztástul mondjuk egy cicerónyi vastagságra, s ezt hajójára teszi, hogy a táblázat szedése közben folytonosan utána igazodhassék, illetőleg hogy az esetleges tévedést mindjárt eleve észrevehesse.

| Ciceró | 11·25 | 11·10 | 12·00 | 11·65 | 11·50 |

A betűtörzs megnevezése	Nagysága méterpontokban				
	Caslon	Fournier	Didot	Haase	a lipcsei rendszer
	szerint				
Gyémánt	3·95	—	4·00	3·90	3·85
Gyöngy	4·55	4·60	5·00	4·85	4·80
Nonpareille ...	5·62	5·55	6·00	5·80	5·75
Kolonel	6·65	6·45	7·00	6·80	6·70
Petit	7·30	7·40	8·00	7·80	7·65
Borgisz	7·90	8·30	9·00	8·75	8·60
Garmond	9·10	9·25	10·00	9·70	9·60
Ciceró	11·25	11·10	12·00	11·65	11·50

Ennek a táblázatnak a mértéke a tábla fölött látható. A tábla és a mérték közé rendszeren oldalukra fektetett kétcicerós ürtöltőket szoktunk tenni. Hhangsúlyozzuk azonban, hogy az ilyes mértékcsinálásnak csak nagyobb és vegyes számcsoportú tábláknál van helye.

Mint már említettük, táblázatok szedésekor lehetőleg cicerós méretek elérésére kell törekednünk, még pedig legfőképpen azért, hogy ne apró vonaldarabkákkal kelljen dolgoznunk. A fej tehát két, három, négy stb. cicerónyi magasságú legyen ; a láb is pontosan cicerós hosszúságra végződjék ; ami pedig a szélességben való méreteket illeti : keresztvonalas táblázatoknál multhatatlanul szükséges, hogy a keresztvonalak cicerós méretűek legyenek.

A fejet a lábtól elválasztó vonalnak átfutónak kell lennie, vagy a függőleges vonalak nem törhetik meg a fejvonalat. Különbösen is szabály, hogy vékonyabb vonal a vastagabbat nem törheti meg.

A fej szedésekor ügyeljünk arra, hogy a benne levő szöveg könnyen olvasható legyen. E végből — ha csak lehet — a fejrovatokban vízszintesen helyezzük el a szöveget, kivéve természetesen azt az esetet, amikor a hasonló értékű többi szó a hosszú-

sága következtében már függőlegesre van állítva. A következő példában:

Pearl	Nonpareil	Brevier	Long Primer	Pica	English	Great Primer
Hány betű fér belőlük egy angol lábra?						
184	150	112	92	75	66	50

a Pearl és Pica szavak talán vízszintesre állítva is beleférnének a maguk rovatába, de nem tesszük

Észszerűtlenségek.

Tollforgató szaktársaim tevékenységét egészen lekötve tartja mesterségünk művészeti színvonalra emelése egyrészt, másrészt pedig a gazdasági és politikai jogokért dúló harca a munkásságnak; csak ebből magyarázható meg, hogy oly aprólékosnak tetsző, valójában pedig nagy jelentőségű dolgok egészen kikerültek figyelmüket, aminőkre szerény soraimmal rámutatni óhajtok.

Először is öntödéink amaz eljárását óhajtom szóvá tenni, amit a szignaturák bevágásakor követnek.

Vegyünk példaképpen oly nyomdát, ahol többféle antiqua betű van, mondjuk francia, angol és római antiqua; szerintem képtelenség, hogy mind a háromnak egy és ugyanazon szignaturája legyen. Vegyük hozzá most mindenikhez a kiemelő betűket is; nem a kurzívot, mert ezt teljes lehetetlenség összetéveszteni az álló betűkkel, de a kövér, félkövér és egyiptomias jellegűeket: ezeket okvetlen meg kell különböztetni a szignaturáik révén is. Most képzeljék el szaktársaim, milyen bábeli zürzavar keletkezhet oly nyomdában, ahol a fentebb elősorolt betűknek mind egy és ugyanaz a szignaturájuk. Bizonyára azt mondják rá, hogy ez nem lehetséges; pedig higgyék meg, hogy ez néhol úgy van, s éppen az e felett érzett bosszúság késztet a felszólalásra, remélve, hogy az illető öntő-cég tudomásul veszi és jövőre kerül az ilyen szarvas hibát.

Nem részletezem, hiszen tudjuk mindnyájan, hogy milyen kellemetlenségeknek lehet szülőanyja az a hitvány kis szignatura. Minden nyomdában vannak tanulók és újonnan belépettek, akik még nem

azt, mert csak ártanánk vele a tábla áttekinthetőségének.

Ha a táblázat lába csupa számmal van megtöltve, jól tesszük, ha a számokat a folyó szedés módjára keresztben leszedjük — persze úgy, hogy az egyes számtételek pontosan egymás alá essenek —, s a rovatvonalakat, tágitókat csak az után dugdossuk közbe. E munkát adjusztálásnak nevezik.

Előadó a táblázatszedés tanítását elejétől fogva kizárólagosan gyakorlati irányban vezette. Házi feladatokat is adott föl, de ezek természetesen csak a táblázatok kiszámítására vonatkoztak. Tanítása szembevetően jó eredménnyel járt elejétől fogva.

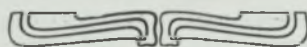
ösmerik meg a betűt a képéről, tehát azoknak mintegy figyelmeztetőjük a szignatura. S amint cikkem elején kijelentettem, hogy ez a semmiségnek látszó dolog tulajdonképpen nagy jelentőségű: a legszebb nyomdát is képes megrázkódtatni ez a kicsinység azáltal, hogy a betűk összekavarodása folytán az üzlet veszít termelőképességéből és idővel csak óriási munkával lehet ismét üzemképessé tenni.

Ugyanebben a hibában leledzik az ugyanazon öntőde által szállított kövér lénia is. Ennél a szignaturát úgy alkalmazták, hogy alul-felül egyforma bevágást csináltak, már pedig tudjuk, hogy ha egyforma is a képe, de a nem nyomásra szánt fölülete nem oly sima és a sarkai rendesen csorbák. Szerintem tehát itt is helytelen a szignatura elhelyezése, ha mindjárt nem is lehet olyan rendkívül nagy fontosságot tulajdonítani neki, mint a betűknél.

Még egy körülmény van, amit szóvá akarok tenni és ez a kurzív betűk zárójele. Itt már a hiba oroslánrésze a megrendelőé. (Ámbár ha vesszük, a megrendelést nagyon sokszor laikus emberek eszközlik, tehát az öntödének kellene megadnia a helyes útbaigazítást.)

Nagyon sok munkánál előfordul az, hogy a szakaszok a) b) c) és így tovább tagozódnak és ezt helyesen kurzív betűkből kell szedni. Igen ám, de a kurzív betűkhöz oly elenyészően kevés zárójel áll rendelkezésre, hogy kénytelen a szedő antiquát használni hozzá, ami az olyan szedőnek, aki minden csekélységnél is a szépségre törekszik: sérti a izlését.

Simon János.

Ábráink és mellékleteink.

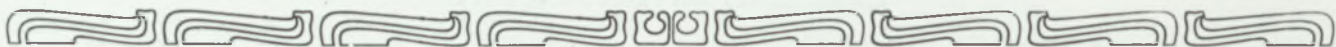
Borítékunkat és az 52—53. oldalon levő vázlatokat *ifj. Aigner Antal* szaktársunk rajzolta. Munkásságát első cikkünkben méltatjuk bővebben.

Ezen és a következő oldalon betűöntőinknek, az *Első Magyar Betűöntőde Részvénytársaságnak* és a *Fischer és Mika* cégnek amaz ajándékaiból adunk mutatót, amelyekkel lehetővé tették, hogy szaktanfolyamainkon ne csak puszta elméleti szóval, hanem gyakorlatilag is terjeszthessük a ma már mind általánosabban megkövetelt szaktudást. Az adományozott betűk kitünő használhatóságát különben eddig megjelent számos mellékletünk is bizonyítja.

Egyik mellékletünk a *Könyvnyomdászok Szakköre kolozsvári tanfolyamának* égise alatt készült. Ez a melléklet is mutatja, hogy minő páratlan lelkesedéssel kaolták föl kolozsvári szaktársaink a szakkultura eszméjét.

A melléklet szedését különben *Kahlfürst Imrének*, régi jó tanítványunknak s most a kolozsvári tanfolyam szakelőadójának köszönhetjük; a magyar-stílusos keret bámulatos precizitású vésését és a nyomtatást pedig *Szabó Antal* szaktársunk végezte, ki a kolozsvári tanfolyamon az alapnyomati lemezek vésését tanítja. De nagy köszönet jár *Sztupjár István* könyvnyomda-tulajdonos úrnak is, ki a nemes eszmétől áthatva, valóban lekötelező szívességgel bocsátotta sajtóit és betűanyagát derék előadó szaktársaink rendelkezésére.

Másik mellékletünk a budapesti szaktanfolyamok egyikén, *Stalla Márton* szaktársunk akcicens-szedési kurzusán készült. Egyszerű, igénytelen munka a mindennapos gyakorlatból. Nem is műmellékletnek szántuk, hanem azt a gyakorlatias irányt akarjuk vele dokumentálni, amelyet e tanfolyam előadója követ.

Vegyes közlemények.

A Pallas közgyűlése. A Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság közgyűlésén Löwenstein Arnold ügyvezető igazgató előterjesztette a lefolyt üzletévről szóló mérleget és zárószámadásokat, melyeket a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett s az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. Az igazgatóság mandátuma lejárván, annak tagjaivá a közgyűlés újra Matlekovits Sándor v. b. t. tanácsost, Barta Arnoldot, Engel Vilmost, Havas Emilt, Löwenstein Arnoldot, Szántó Frigyes és Weishut Alajost, a felügyelő bizottság tagjaivá Ágoston József kir. tanácsost, Révai Leót, Somogyi

Kornélt és Tedesco Ármint választotta meg. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen az igazgatóság elnökévé Matlekovits Sándor v. b. t. tanácsost, alelnökké Barta Arnoldot választották meg.

Az Első Kecskeméti Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság 1905-iki (hatodik) üzletévet 1181 korona tiszta nyereséggel zárta, melyből részvényenként 5 korona osztalékot fizet.

A Fővárosi Nyomda, Vonalzó és Könyvkötő Részvénytársaság az 1905. évben 11.260 korona tiszta nyereséget ért el. Az igazgatóság 10 korona (5%) osztalékot indítványoz; a tartalékalapot 1000, az értékcsökkenési tartalékot 3000 koronával dotálják, jutalékokra 1924 koronát fordítanak és 336 koronát új számlára visznek át.

A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete küldöttgyűlését április hó 22-én tartják meg. E humánus egyletnek tagja lehet minden munkás, önálló iparos, kereskedő, tisztviselő, vagy bármely más rendes foglalkozással bíró férfi és nő, korkülönbség nélkül és orvosi vizsgálat mellőzésével. Inasok is fölvételnek. A tagok az I. osztályban 20, a II-ikben 24, a III-ikban 30 fillér heti illetéket fizetnek. Az illetékek pontos fizetése fejében már tíz évi tagság után a tag keresetforrásul szolgáló foglalkozásában bekövetkező rokkantsága esetén 8 kor. 40 fill., 9 kor. 80 fill., illetve 11 kor. 90 fillér rokkantsegélyt kap hetenkint, míg él. A heti segély évről-évre nagyobb lesz, a szerint, amint a tag később válik munkaképtelenné. Negyven évi tagság után életfogytiglan élvezi a tag a 12, 14, illetve 17 korona nyugdíját, tekintet nélkül munkaképességére. A segélyre jogosult (10 éves) tag halála esetén a hátrahagyott árva neveltetési járulékot kapnak, még pedig a fiúk 13, a lányok 14 éves korukig; az özvegyek pedig végkielégítésben részesülnek. Amint a kimutatásból látható, eddig már 70 rokkant és elagott munkásnak ad alapszabályszerű heti segítséget, amely összeg szerény igények mellett elegendő arra, hogy az illetőknek tisztességes megélhetést nyújtson s ne kelljen nekik külföldözést, nyomort szenvedniök. Ezenkívül 21 árva részesít

A B C D E F G H I J K
L M N O P Q R S T U V
W X Y Z 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

„Mika-betű.” Kísérleti nyomdánkban petit, garmond, ciceró, tercia és textus nagyságban van meg.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
t u v w x y z A B C D E F G H I J K
L M N O P Q R S T U V W X Y Z &
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

„Keskeny groteszk.” Megvan belőle a nonp., petit, garmond, ciceró és tercia betűnagyság.

az egyesület rendes támogatásban. Az egyesület az egész országban el van terjedve. Tagjainak száma a 32.000-et, teljesen biztos alapokon elhelyezett vagyona pedig az 1,870.000 koronát jóval fölülhaladta s mind a tagok száma, mind a vagyon folyvást emelkedik. Beiratási díj személyenkint 1 korona 20 fillér. Be lehet iratkozni a központnál, vagy a 117 vidéki fiókpénztár bármelyikénél és a tagcsoportok vezetőinél. Egyes vidéki tagok postautalványon iratkozhatnak be s a továbbfizetést szintén postautalványon vagy postatakarékpénztár útján eszközölhetik, tetszés szerint havonként, negyedévenként (13 hétre), félévenként vagy évenként, de mindig előre.

A Magyar Estilap Irodalmi és Hírlapkiadó Részvénytársaság az 1905. évben 2710 korona tiszta nyereséggel dolgozott, az előző évi 1210 koronával szemben.

Ipari kihágási ügyekben az ügyvédi képviselő nem kötelező és így ügyvédi eljárás és felelősségi költségek

A jó festéknek kifogástalanul kevertnek és tisztának kell lennie. Nagyobb munkák nyomtatásakor ajánlatos a hozzávaló festéket külön megrendelni. Ilyenkor mintát kell küldetünk a nyomtatópapirosból, s meg kell határozunk azt is, hogy micsoda gyorsasággal akarjuk járatni a sajtónkat. Mindennek fontosságát kitűnően tapasztalhatjuk, ha festék meg papiros dolgában eltérünk a festékgyáros előtt megadott adatoktól. Ugyanazzal a festékkel egészen más hatást érünk el, ha igen gyöngé kencével keverve óránként ezres példányszámot nyomtatunk vele simított plakátpapirosra, mint akkor, ha hígítatlanul 750 példányt nyomtatunk vele óránként valami kromó- vagy műnyomó-papirosra. A hengerek minőségének is nagy hatása van a festékjóság érvényesülésére. Az erős festék gyöngén főd, ha gyöngé (nedves) anyagból készült hengerekkel adjuk föl; ha e hengereket „erős“ anyagból készületekkel cseréljük ki: mindjárt

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 ABCDEFGHIJKLMNOPQRS
 12345 TUVWXYZ & 67890

„Széles groteszk.“ Kísérleti nyomdánkban nonpareille, petit, garmond, ciceró, terciá, textus, kettős mediális, három- és négycicerós nagyságban van meg.

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz &
 A B C D E F G H I J K L M N O P Q R
 1 2 3 4 5 S T U V W X Y Z 6 7 8 9 0

„Kalligraphic.“ Megvan belőle a ciceró, terciá, textus, kettős mediális, három cicerós, három és fél-cicerós betűnagyság.

Az Első Magyar Betűöntőde Részvénytársaság ajándoka.

nem számíthatók fel. A tárgyaláson a vádlott helyett meghatalmazott ügyvéd vagy más személy a megjelenéssel járó tényleges költségek megtérítésére igényt tarthat, ha ilyen költségek vádlott személyes megjelenése esetén is felmerültek volna. Így döntött egy konkrét esetben a kereskedelmi miniszter 1906. évi január 14-én, 76.877. sz. a. hozott elvi határozatával.

A Nemzeti Szalon grafikai kiállítása. A Nemzeti Szalon májusban tervezi grafikai kiállításának bemutatását. E tárlatra a kultuszminisztérium a következő díjakat tűzte ki: 1. Figurális rajzra egy 500 koronás díjat. 2. Tájrészre egy 500 koronás díjat. 3. A könyv természetéhez alkalmazkodó illusztrációra egy 500 koronás díjat. 4. Eredeti metszetre, karca, könyomatra, vagy a grafikai művészet egyéb fájára egy 500 koronás és két 250 koronás díjat. 5. Vízfestményre egy 500 kor. és egy 300 koronás díjat. A beküldési határidő 1906 április 15-ike. A pályázatból a megelőző grafikai kiállításokon már díjazott művészek sem záratnak ki. A díjakat a képzőművészet tanácsa ítéli oda művészi becsú műveknek, abszolút szavazattöbbség alapján.

kifogástalan lesz a fődés. A festékfajták száradási képessége nagyon különböző, de e tekintetben a festékreteg vastagsága, valamint a papiros minősége meg a nyomdalevegő hőmérséke és nedvességtartalma is sokat számít.

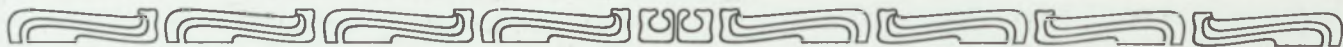
Az első magyar fővárosi hírlap. Három év mulva lesz százhusz éve, hogy az első rendes fővárosi hírlap, melyet magyar nyelven irtak, Budapesten, *Patzkó Ágoston* nyomdájában, Szabó Márton szerkesztésével megjelent. Ugyanott, ahol a nyomda — a Kecskeméti-utcában — volt a szerkesztői műhely is: egyszerű kis szoba, hol naponként, a rendes hivatalos órákban, a szerkesztő és segédje a lap anyagát összeállították. *Magyar Mercurius* címen, 1788 október 8-án jelent meg az első szám s innen kezdve hetenkint kétszer, szerdán és szombaton, félív terjedelemben egy évig pontosan megjelent. Előfizetési ára vidékre 9 forint, Pesten lakóknak 5 forint volt, de még így is, habár olcsóbb árat szabott, mint a pozsonyi Hirmondó, egy évnél tovább nem állhatott fenn s a kiadó 1789 második felében kénytelen volt megszüntetni. A kiadó Patzkó Ágoston „Tudósítás“-a, amelyet lapja érdekében 1788 december 11-én szétküldött, igen

érdekesen világítja meg azt a nemes motívumot, mely a szerkesztőséget a lap megindítására ösztökélte. Az érdekes program főbb pontjai így szólnak: „Kilencedik esztendeje mulik már annak, hogy a Nemes Magyar Nemzet a világ viszontagságai felől, hazájában előforduló változások s egyéb emlékezetes dolgok felől szóló híreket hetenként nyomtatott levelekben saját nyelvén olvassa. Ezen időnek elfolyása alatt mennyi sok jeles dolgokról értekeztek a magyarok, melyekről a hírlelő levelek híjjával vagy igen keveset, vagy későre hallhattak volna. Elhallgatván az amerikai hadakozást, elmellőzvé az idegen nemzetek között forgó perlekedéseket, szövetségeskedéseket, otthon történő változásokat, melyekről a historikusok későn írnak: csak vegyük fel a jelen való háborút. Prút vizétől fogva a trieszti révpartig a határszéleken esett legkisebb hadi történeteket is, hadi népünk mozdulatait, a török várak vivását, azonnal a magyar hírmondó levelek hírül adták; vitéz hazafiainknak jeles cselekedeteiket, melyekről az idegen nemzetek bámulva írnek és égig magasztalva beszélnek, a magyar ujságok sem hallgatták el. A magyar nemzetnek kedvét keresvén, eltökéltem magamban ezen folyó esztendő vége felé és jövődében is Pesten bocsátani közre az ujságokat. Kiki általlátja, hogy ebben a váltó urak nyereségeket találják. Egész Európa a régen elfelejtett és az idegen nemzetek előtt nagyobbára esméretlen volt Magyarországra tekint és türelmetlenül várja a török háborúnak kimenetelét. Annyival inkább a magyaroknak kell ezekről értekezniök, mivel közelebbről őket illeti. Sok idő telik,

míg a tudósítások a táborból Pozsonyba érkeznek s onnét nyomtatásban vissza lefelé küldetnek. Ebben is rövidebb utat találunk itt Pesten. Az író amennyire tőle kitelhetik, nem fogja sajnálni sem költségét, sem fáradságát, hogy hírlelő leveleit az olvasók előtt kellemetessé tegye. Azért is szerte-szélyel a hazában hiteles levelezőkre szert fog tenni; amint is már némely uri személyek ajánlották magukat arra, hogy véltünk közölni fogják a jeles híreket. Ha a jövő esztendőben a törökkel való hadakozás meg nem szűnik: fogadom, hogy mind a magyarországi, mind a külföldi hírmondókat a Mársnak vérengző mezejéről érkező hírekkel meg fogjuk előzni. Egyébiránt szivesen fogja venni az író, akármely nyelven irattassanak meg néki a hiteles tudósítások.“

U. L.

A legrégibb naptár, mint külföldi szaklapok írják, 1430-ban látta meg a napvilágot. Szerzőjéül Joannes de Gmunda (vagy Gmundia) mester vagy megnevezve, aki 1380 körül született a felső-ausztriai Gmundenben. 1406-ban mint a szabad művészetek és filozófia mestere, 1428-ban dékán, végül mint vicekancellár szerepel a bécsi egyetemen. Több művet írt, amelyek mint értékes régiségek a bécsi császári könyvtárban őriztetnek. Csakhamar követőkre talált, akik kezdetben a naptárt több évre előre csinálták meg. Az első nyomtatott naptár 1476-ban Nürnbergben jelent meg. Müller königsbergi híres csillagász alkotta meg és harminc évre szőtt. Szerzője — úgy látszik — tömérdek pénzt kereshetett vele, mert a naptár példányonként nem kevesebb mint tizenkét aranyforintba került.

Hivatalos rész.

MEGHIVÓ.

A Könyvnyomdászok Szakköre 1906. évi április hó 1-én, vasárnap délelőtt pontban 10 órakor, a körhelyiségben (Kerepesi-út 30. szám) tartja meg

rendes évi közgyűlését,

melyre a Kör tagjai tisztelettel meghívotnak.

Napi rend:

1. Titkári jelentés a Kör működéséről.
2. Pénztáros jelentése a Kör pénzbeli ügyeiről.
3. Leltárosi jelentés.
4. Három számvizsgáló választása.
5. Két jegyzőkönyv-hitelesítő választása.
6. Szavazatszedő bizottság választása.
7. Tisztviselők és a választmány újjáválasztása.
8. Indítványok.

a) Goldberger Ármin indítványa: „Utassítsa a rendes évi közgyűlés a megválasztandó új tisztviselőket és választmányt, hogy a Grafikai Szemle magasabb színvonalra emelése, kellő kibővítése, s tanulságos mellékletekkel való ellátása iránt tegyen a legközelebbi havi ülés elé javaslatot, hogy az a jelenleg már elég magas taglétszámnak megfelelően, impozáns, minden tekintetben modern szaklappá alakíttassék át, mivel a jelenlegi nem eléggé domborítja ki mindazt, amit egy ilyen számottevő Szakkör szaklapjának kidomborítania kellene.“

b) A választmány indítványa: „Szavazzon meg a rendes évi közgyűlés Novák Lászlónak, a szaktanfolyamok vezetőjének 100 koronát, ifj. Aigner Antalnak, a szaktanfolyamok helyettes vezetőjének és Bauer Henrik szaktanfolyami gépmasternek 50—50 korona tiszteletdíjat.“

9. Glück Béla volt tag felebbezése töröltetése ellen.“

Budapest, 1906 március hóban.

A választmány.

Alapszabályaink értelmében a közgyűlés határozatképességéhez a tagok egyharmadának jelenléte szükséges. Kérjük tehát a Kör t. tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Az alapszabályok 13. §-a értelmében indítványok a közgyűlés előtt nyolc nappal nyújtandók be a választmányhoz; e szabály alól csak oly sürgős természetű indítványok képezhetnek kivételt, melyeknek sürgősségét a közgyűlés elismeri.

A Könyvnyomdászok Szakköre 1905. évi jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Ha a lefolyt egyleti év talán nem is volt zajos eseményekben túlgazdag, egyet mégsem lehet tőle elvitatni. Azt tudniillik, hogy Körünk az anyagi eszközök által vont korlátok határain belül nagy buzgalommal és megfeszített erővel dolgozott alapszabályszerű feladatának: a szakma fejlesztésének s a szakműveltség terjesztésének előrevitelén. Körünk csak szerény anyagi eszközökkel rendelkezik s ennek

dacára sem riad vissza az áldozatoktól. Fényes példáját képezi többek között a Kör áldozatkész-ségének az idei Évkönyv, mely méltó feltűnést kel-tett és fényes erkölcsi diadalt aratott úgy a hazai, mint a külföldi szakkörökben.

Szaktanfolyamainkat a lefolyt esztendőben tovább-fejlesztettük. A tanfolyamok szervezetére vonatkozó s a tavalyi közgyűlés által egészében elfogadott szabályzatot a most folyó tanítási évben pontról-pontra szigorúan keresztülvittük s sikerült is jelen-tékeny instruktív eredményt elérnünk.

A tanítási esztendőt négy hatheti időtartamú cik-lusra osztottuk. A négy ciklus tanfolyamainak és előadási sorozatainak száma 22 volt s összesen 245 előadást hallgathattunk végig a keretükben. Az elő-adásokon hallgatóképpen 142 szaktársunk vett részt.

Az előadások hallgathatása az egész tanítási évben át ingyenes volt, amennyiben előadóink majd mind előre kijelentették, hogy tiszteletdíjra nem reflektál-nak. A tanítás fáradságos munkájában különben részt vettek: *ifj. Aigner Antal 8, Augenfeld Miksa 23, Bauer Henrik 17, Hoffmann Antal 11, Janovszky János 11, Kún Kornél 23, Löwy Salamon 28, Mit-terszky József 10, Morócz Jenő 12. Novák Alajos 12, Novák József 4, Novák László 12, Salamon József 6, Spitz Adolf 23, Stalla Márton 35, Szabó Róbert 6* előadási nappal. Igaz köszönet buzgó-ságukért s nemes fáradozásukért.

A tanfolyamok egyike-másika több ciklusra is átnyúlt, sőt némelyik az egész tanítási esztendőn végighúzódott. Mind a négy cikluson végighúzódtak például: Löwy S. vázlatkészítési, Spitz Adolf mester-szedési és Stalla M. táblázatszedési, Kún Kornél lemezvésési tanfolyama. Háromciklusos volt Bauer Henriknek a festékkeverést és színes nyomtatást tárgyaló kurzusa. Két ciklusra terjedtek ki: Mitterszky József vázlatkészítési meg mértani tanfolyamai, Stalla Márton mesterszedési kurzusa, Augenfeld Miksának ugyanilyen tárgyú tanfolyama, Janovszky Jánosnak a nyomtatógépek szerkezetéről szóló, Hoffmann Antalnak a stereotípiáról, Morócz Jenőnek a magyar nyelv és helyesírásról szóló, Mitterszky József és Novák Alajosnak az ékítményes rajzot és festést ismertető, Salamon Józsefnek a papirosról s ifjabb Aigner Antalnak meg Novák Lászlónak a betűről szóló tanfolyamai. — Egyetlen ciklus keretében is elérték: Augenfeld Miksának a könyvszedésről és kalkulációról, Novák Józsefnek a gyakorlati mester-szedésről, Szabó Róbertnek a sokszorosító művé-szetekről és Novák Lászlónak az idegen nyelvek szedéséről szóló előadási sorozatai.

A tanfolyammal kapcsolatos kísérleti nyomda föl-szerelése részint vétel, részint pedig adományok által jelentékenyen gyarapodott a most folyó tanítási esztendőben. Hálás köszönetünket kell nyilváníta-nunk többek között *lovag Falk Zsigmond* udvari

tanácsos úrnak, az *Első Magyar Betüöntöde Rész-vénytársaságnak*, a *Fischer és Mika, Numrich A. és Társa, Brendler Károly és Fiai* betüöntő cégek-nek, valamint *Bartusek Károly* úrnak, kik mind jelentékeny újabb adományokkal járultak kizárólag tanulmányi célokat szolgáló nyomdánk gyarapítá-sához.

A kísérleti nyomda fölszerelésének értéke most — a 61. oldalon látható leltári fölvétel szerint — 11.793 korona és 16 fillér, amelybe nincs beleszá-mítva a Ganz és Társa által folyó évi május hó végéig kölcsön adott 685 korona értékű elektro-motor.

A most folyó tanítási év berekesztésének idő-pontját április hó 22-ére tűzte ki a választmány. E napon szerény kiállítást is rendezünk a hallgatók munkáiból s ezzel némileg megközelítő képet igyek-szünk adni ezidei működésünkről. Hogy a kiállítás nem lehet valami nagyobb szabású: magától ért-etődik. Hiszen az egész tanítási esztendőn át az volt a tanfolyamok fő célja, hogy a mutatós elemek kizárásával kizárólag praktikus, a mindennapos gya-korlati életben folytonosan értékesíthető technikai készütséget adjanak hallgatóiknak. Az iparművé-szeti célok felé való gyorsabb közeledést a jövő esztendők tanfolyamaira kell hagynunk.

Szakoktatási intézményünknek a mult esztendei közgyűlés által megállapított szervezete tehát már az első esztendőben is fényesen bevált. Ami apró-lékos reform szüksége a jövő tanítási esztendőre nézve fölmerült: mind megvalósítható a tavaly el-fogadott szervezeti szabályzat keretén belül. Ilyen reform volna például a tanfolyamvezetőnek az ad-minisztratív munkák alól való felmentése és e mun-káknak egy ujonnan választandó gazdára való át-ruházása, hogy így a vezető összes tevékenységét a tanítás irányítására fordíthassa; egy további reform volna az is, hogy az előadókat jövőre szerény óra-díjban részesítsük. E körülbelül 400 koronára rúgó évi kiadást főképpen a méltányosság tenné indo-koltta, de jelentékeny előnyöket biztosítana a tan-folyamok zavartalan menete stb. tekintetében is.

Havi ülést a lefolyt évben hatot tartottunk, melyek közül három volt felolvasással egybekötve. Mint felolvasók *Augenfeld M. Miksa, Bendtner József és László Dezső* szerepeltek. Azonkívül tartottunk egy rendkívüli közgyűlést és tizenkét választmányi ülést.

Kiválóbb mesterszedőink munkáinak kiállítását az idén is folytattuk; *Löwy Salamon* és *ifj. Aigner Antal* tagtársaink, valamint a *Franklin-Társulat* ki-állítását, melyek mindig a havi üléssel kapcsolatban tartattak, a szakközönség tömegesen látogatta. E ki-állítások nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a fő-városi nyomdásztársadalom Körünket minél inkább megkedvelje, ami leginkább tagjaink számának nagymérvű megszaporodásában nyilvánul. Tagjaink

száma jelenleg 840, ezek közül tiszteletbeli 11, rendes tag 829; a Körnek fennállása óta ennyi tagja sohasem volt.

A taglétszám megnöveléséhez vidéki szaktársaink tömeges belépése is nagyban hozzájárult. Vidéki szaktársaink is élénken érzik a szakképzés szükségességét s belátják, hogy ezt legcélszerűbben Körünk védő szárnyai alatt szerezhetik meg. Kolozsvári tagjaink lelkes csoportja már szaktanfolyamot is létesített, melyet a központ erejéhez mérten támogat. Vidéki tagjaink körében időnként felolvasások tartása és nyomtatványkiállítások rendezése céljából a központból szándékozunk kiválóbb szakértőket kiküldeni, amihez, mint fontos iparfejlesztési aktushoz, a kereskedelmi kormány támogatását is megnyerni reméljük.

Löwy Salamon tagtársunk kolozsvári felolvasása, mely kiváló sikerrel járt, a Szakkör vidéki akciójának bevezetését jelenti.

Körünk könyvtára a lefolyt évben két értékes adománnyal gazdagodott. *Bendtner József* tagtársunk ugyanis több mint száz kötetre rugó értékes szakkönyvtárt, *Mitterszky József* tagtársunk pedig mesterszedői munkásságának nagybecsű nyomtatvány-gyűjteményét ajándékozta körünknek. Fogadják nevezett tagtársaink e helyütt is hálás köszönetünket.

Tagjaink mulattatására és társas életünk fejlesztésére egy nagyobb szabású farsangi mulatságot és öt házi estét rendeztünk. E mulatságok mind szépen sikerültek. Azonkívül a körhelyiség minden vasárnap délelőtt a tagok rendelkezésére állott, ahol a bel- és külföldi szaklapok tanulmányozásán kívül több belletrisztikus lap is kínálkozott szórakozásul. E helyen mondunk köszönetet a *Franklin-Társulat* t. igazgatóságának a farsangi multság összes nyomtatványainak díjtalan szállításáért, továbbá *Fekete M.* táncrendező úrnak s mindazoknak, akik multságainkon közreműködtek.

A tagsági forgalomról és a Kör vagyonáról a pénztárosi jelentés nyújt bővebb felvilágosítást.

Kérjük a tisztelt közgyűlést, szíveskedjék a Grafikai Szemle szerkesztősege, a pénztáros, titkár és leltáros részére a szokásos tiszteletdíjakat megszavazni, jelentésünket tudomásul venni és részünkre a felmentvényt megadni.

A választmány nevében

Morócz Jenő,
titkár.

Pénztári jelentés az 1905. évről.

Az elmúlt esztendő ismét meghozta a fokozatos előrehaladást Körünk életében és ezzel kapcsolatban pénzügyeink is szépen javultak. Az Évkönyv szenzációs sikere és a szaktanfolyamok áldásos működése a taglétszámot hatalmasan megszaportította s így — dacára a sok, de indokolt kiadás-

nak — közel 500 korona pluszt értünk el a főpénztár javára.

Taglétszámunk — az ez évi január óta beiratkozott tagokkal és a 11 tiszteletbeli taggal együtt — 834-et ért el, az 1904. év végén volt 518 taggal szemben. Így hát a tagszaporulat az utóbbi esztendőben több, mint 60%. Ha a jelek nem csalnak — éppen ama sokféle kedvezmény folytán, melyet tagjainknak nyújtunk a csekélynek mondható illeték fejében — az idén el fogjuk érni az 1000-nyi taglétszámot, dacára a nagy hullámnak, mely 1905-ben az árszabálymozgalmak folytán még inkább érezhető volt. Legtöbb tagunk tavaly a Franklin-Társulatnál volt alkalmazva; a fiókkal együtt 468·60 korona tagdíj-bevéte-
lünk volt innét. Legközelebb áll ehhez a Pesti részvény-nyomda 363·80 koronával, majd az Athenaeum 283·20, Légrády 113·60 és a Székesfővárosi 109·80 koronányi számottevő összegekkel. Természetesen ez az örvendetes tény az egyes nagy nyomdákban hosszú évek sora óta lankadatlan buzgalommal működő házi pénztáros szaktársaknak tudható be érdemül. Az összes tagdíjbevétele 3643·20 kor. volt, az előző évinél 676·40 koronával több. Takarékpénztári kamatok címén öt tételben 166·03 koronát számolunk el. Az elmúlt évben Gutenberg-nyomdai részvényeinket is beváltottuk 50 koronáért, a Frank-féle könyvből is befolyt még 33 korona, úgyszintén a szaktanfolyamon is bevételeztünk Értesítőkért, látogatási könyvecskékért és egyéb apróságokért 125·76 koronát. Multságokból 358·52 koronát vettünk be.

Kiadásunk a főpénztárnál 1840·11 koronát tett ki, 770·32 koronával kevesebbet, mint tavaly, s ez abban leli magyarázatát, hogy szaktanfolyami kiadásainkat az idén már külön rovat alatt kezeltük, bár ugyancsak a főpénztárból fedeztük azt. E címen nem kevesebb, mint 1595·69 koronát adtunk ki, 904·18 koronával többet, mint 1904-ben. Ez a nagy kiadás azonban — meggyőződésem szerint — bőven megtermi gyümölcsét szaktársaink szakmabeli képzettségében, abban a szép erkölcsi sikerben, amelyet tanfolyamainkkal — minden külső támogatás nélkül — már eddig is elértünk. Kiadásaink nagy része befektetésjellegű, mint ez a tabelláris kimutatásból olvasható és kísérleti nyomdánk leltári értéke bőven fedezi azt. Vegyes kiadások tétele alatt 184·48 koronát számolok el, részleteiben következően: egy nagy könyvtárszekerény 85 korona, pályadíjra (borítékpályázat) 30 korona, Ács Mihály emlékének koszorú 20 korona, titkári és egyéb adminisztrációs portókiadások 49·48 korona. Tiszteletdíj címén pénztáros 169·65 koronát (15 arany), titkár és leltáros egyenként 56·65 koronát (5 – 5 arany) kaptak, míg az adományokban a Typographia 50 koronányi szubvenciója, Wolf pénzbeszedőnek 30 koronás díja, az Ébredés 20 koronányi tagsági díja, végül az Iparművészeti Társulat 10 koronás tagsági díja foglaltatik. A többi tétel címe önmagát magyarázza.

A Grafikai Szemle 1904. évi folyama — a terjedelem nagyobbitása folytán — 25·25 kor. deficittel zárult, bár ez csak színleges, mert 800 tagunk a lapot ingyen kapja. Részletezve a mérleget, így mutatkozik: előfizetésekből 212·08 kor., hirdetések-ből 1421·76 korona, összesen 1633·84 korona jött be, míg a kiadások: nyomdászámbla 1250·37 kor., szerkesztői tiszteletdíjak 346·60 korona, vegyeskiadások 62·12 korona, összesen 1659·09 korona.

Évkönyvünk 1905-ben 528·37 korona deficittel járt, 165·53 koronával többel mint 1904-ben, s ez a nagyobb taglétszám, tehát több tagpéldány kiosztásának tudható be. Kiadások: nyomdászámbla 1207·25 korona, szerkesztői tiszteletdíj 150 korona, hirdetési jutalék 143·75 korona, vegyes kiadás (expedició, mellékletek klisék, előfizetési felhívás) 213·74 korona. Bevétel eladott példányokért 1307·92 korona, hirdetések-ből 575 korona.

Végül indítatva érzem magam, hogy a lankadatlanul buzgó házi pénztáros szaktársaknak jegyzőkönyvi köszönetet, a magam részére pedig a fölmentés megadását tisztelettel kérem.

Bozsik István,
pénztáros.

Leltári jelentés.

Az elmúlt évben tagtársaink leltárunk anyagát igen sokszor vették igénybe, valamint a Körben is minden vasárnap délelőtt nagy érdeklődést tapasztaltunk.

Leltárunk az elmúlt évben egy egész kis könyvtárral gyarapodott, amennyiben *Bendtnér József* közel száz kötetből álló szakkönyvtárát a Körnek adományozta.

E kötetek címei a következők:

Bendtnér József: Emlékkönyv a magyarországi nyomdai termékek 1878. évi kiállításáról.

Bendtnér József: A nyomdaipar az 1880. évi alsó-ausztriai iparkiállításán. (Hivatalos jelentés az Országos Iparegyesülethez.)

Betük, körzetek és díszítmények Burger Zsigmond özvegye könyvnyomdájából. Mintakönyv.

Rudolf Cronau: Das Buch der Reklame.

Franke: Katechismus der Buchdruckerkunst.

Magyar Nyomdászati I—XVII. kötet (1888—1904).

Magyar Nyomdászati Évkönyve 1894, 1899, 1902, 1904, 1905.

Deutscher Buch- und Steindruck III—XI. kötet (1896—1905).

Firtinger Károly: Ötven esztendő a magyarországi könyvnyomtatás közelmúltjából.

Grafikai Szemle I—IX. évfolyam (1891—1899).

Hasper W.: Handbuch der Buchdruckerkunst.

Mäser: Typographische Jahrbücher IV—XX. kötet (1883—1889).

Waldow: Archiv f. Buchdruckerkunst I—II. (1864—65), XIX—XXXV. kötet (1882—98).

Waldow: Encyclopädie der Buchdruckerkunst.

Waldow: Die Lehre vom Accidenssatz.

Goebel Tivadar: Die graphischen Künste der Gegenwart. Neue Folge.

Der Stein der Weisen. I. kötet. Népszerű tudományos előadások.

Ugyanaz. II. kötet.

Továbbá a tagok rendelkezésére állanak a következő szaklapok és folyóiratok: Graphische Revue, Graphica, Centralblatt für die österr.-ung. Papierindustrie, Graphischer Beobachter, British Printer, Inland Printer, Allgemeiner Anzeiger, Österr.-ung. Buchdrucker-Zeitung, Deutscher Buch- und Steindruck, Magyar Nyomdászati, Die Graphische Welt, Österr.-ung. Graphisches Centralblatt, Oest. Faktoren-Zeitung, Revue des Industries du Livre, Freie Künste, Magyar Iparművészet, Graphica. Nyomdaipar Magyarországon.

Itt megemlíthetjük, hogy tagjaink szórakozására a Körben sakk, dominó, kártya, billiárd minden vasárnap délelőtt 9—1-ig rendelkezésre állnak.

A kísérleti nyomda leltára.

Felvétetett 1903 március hó 1-én.

Folyó szám	Tétel	Értéke korona
1	Fabutorzat	863·60
2	Nyomósajtók minden hozzájuk való szerszámmal és segédeszközzel ...	6.496·36
3	Stereotípiái berendezés	557·40
4	Hengeröntő készülék	200—
5	Vonalgyalu	55—
6	Hajók, sorjázók, vésők stb.	109·85
7	Minták, könyvek, tanítási segédeszk. ...	249·50
8	Betű-, díszítő- és rézlénia-anyag ...	3·081·45
9	Klisé-készlet	80—
10	Festék- és anyagkészlet	40—
11	Papíros-készlet	25—
12	Villamossági berendezés	35—
	Összesen	11.793·16

Jegyzetek:

1-hez: Közte Carmine Hugó 455 korona értékű háromtagú akcidens állványa (tulajdonjog fentartva); Wörner J. és Társa 140·40 koronás (tj. f.) és Schöntag Gyula 118·40 korona értékű állványa. A többi vétel utján szerzetetett be.

2-höz: Közte Wörner J. és Társa 4708·30 koronás „Hungaria” gyorssajtója (tj. f.), Carmine Hugó 1715— koronás „Stabil” téglés sajtója és hengeres lehúzó-sajtója (tj. f.), Nádor Lajos 12·70 koronás adománya.

3-hoz: Közte Carmine Hugó 470— koronás 1. sz. stereotípáló-készüléke (tj. f.) és lovag Falk Zsigmond 80— koronás stereotípiái fűrésze.

4-hez: Carmine Hugó adománya (tj. f.).

5-höz: Carmine Hugó adománya (tj. f.).

6-hoz: Közte Nádor Lajos úr 30—, Kurzweil J. és Társa 34·50 és Bartusek Károly úr 24— korona értékű adománya.

7-hez: Közte Stecklin Nándor 10—, Pusztai Ferenc 15—, Fuchs Zsigmond 36— és Tanay József 60— korona értékű adománya.

8-hoz: Közte az Első Magyar Betűöntőde Részvénytársaság 1830·55, Fischer és Mika 449·90, Brendler Károly és Fiai 490— és 160—, Numrich A. és Társa 60— koronás adománya.

BEVÉTEL. Pénztári kimutatás az 1905. évi január–december hóról.

KIADÁS.

FŐPÉNZTÁR:				FŐPÉNZTÁR:						
Át hozat a múlt évről			3869	20	Helyiségbérlet	350	—			
10 drb hitelszövetk. részjegy à 10 K...			100	—	Multságokra	624	86			
Gutenberg-szobor-alap			367	38	Adományok (Wolf, Typ., Ebr., Iparm. Társ.)	110	—			
Ács-Mihály-alap			500	—	Tiszteletdíjak (titkár, leltáros, pénztáros)	282	95			
Bevétel a Frank-féle könyvekből			33	—	Nyomatvány-kiállításokra	77	12			
Különféle bevétel a szaktanfolyamon			125	76	Vegyés kiad., beruházások, pályadíj	184	48			
Multságokból			358	52	Nyomdászamlák	153	16			
Két Gutenberg-részvényért			50	—	Szakilapok, folyóiratok előfizetése	57	54			
							1840	11		
Tagsági járulékokban befolyt:					Készpénz az év végén (Pesti hazai 95.330 A2/XCVI)			4358	97	
Államnyomda	72	—			10 drb hitelszövetk. részjegy à 10 K Gutenberg-szobor-alap (Pesti hazai 81.767 A2/LXXXII)			378	92	
Athenaeum	283	20			Ács-alap (P. hazai 81.766 A2/LXXXII)			515	72	
Berkovics-nyomda	22	80								
Budapesti Hírlap	67	80			Szakirodalmi alap:					
Buschmann Ferenc	40	20			A Grafikai Szemle 1904. évi kiadása	1659	04			
Czettel és Deutsch	34	20			Az Évkönyv 1905. évi kiadása	1836	29	3495	38	
Egyetemi nyomda	24	—			Készpénz az év végén (Pesti hazai 76.732 A2/LXXVII)				308	90
Fővárosi nyomda	47	40								
Franklin-Társulat	394	20			Szaktanfolyam (a főpénztárból):					
Franklin-fiók	74	40			Kellékekre (Mäser-lemez, papiros s egyéb kellékek a tanításhoz)	302	44			
Galitzenstein	24	—			Hallgatók kauciójának visszatérítése	140	—			
Globus	82	80			Nyomda berendezésére (motor, hengeranyag, asztalos, stereotípa)	492	90			
Hornvánszky Viktor	70	80			Nyomdai költségek (segédszemélyz., biztosítás)	88	28			
Hungária	32	40			500 Értesítő, 500 látogatási könyv és mellékletek nyomása	242	90			
Károlyi György	14	40			Portó és vámkölts. küldeményekre	33	17			
Kellner Ernő	30	—			A tanfolyam szolgájának takarításért	100	—			
Korvin testvérek	39	—			Tiszt-díjak (rajztanár, vezető és egy előadó uti költsége)	196	—	1595	69	
Légrády testvérek	113	60								
Markovits és Garai	11	40								
Márkus Samu	36	—								
Máv. menetjegy-nyomda	26	40								
Nagy Sándor	65	40								
Pallas	191	40								
Pátria	69	60								
Pester Lloyd	66	—								
Pesti könyvnyomda részv.-társ.	363	60								
Poporul Román	37	20								
Posner	84	60								
Révai és Salamon	80	40								
Rigler	88	80								
Rózsa K. és neje	53	40								
Schwartz testvérek	27	60								
Stephanium	82	20								
Székes-fővárosi házi nyomda	109	80								
Világosság	81	—								
Wodianer	90	—								
Kisebb nyomdákban	45	—								
Vidékről (Kaposvár, Szekszárd, Trencsén, Kolozsvár, Debrecen, Gyoma)	177	—								
Egyesektől	389	20								
	3643	20								
Ebből 10% a szakir. alpra	364	32	3278	88						
Takarékpénztári kamatok a főpénztárnál	124	41								
Takarékpénztári kamatok az Ács-alapnál	15	72								
Takarékpénztári kamatok a Gutenberg-szobor-alapnál	11	54								
A Hitelszövetkezet osztaléka 1904-re	5	—	156	67						
Szakirodalmi alap:										
Át hozat a múlt évről			420	56						
10% a főpénztárból			364	32						
Grafikai Szemle 1904. évi bevétele	1633	84								
Az Évkönyv 1905. évi bevétele	1307	92	2941	76						
Takarékpénztári kamatok			9	36						
Szinkörjegy-utalványokból			18	28						
			12593	90				12593	69	

Schornstein Jakab
ellenőr.Bozsik István
pénztáros.

Jelen mérleget átvizsgáltuk, a könyvekkel összehasonlítottuk és rendben találtuk.
Budapest, 1906 március 4-én.

Szentirmai László
számvizsgáló.Schöppe Károly
számvizsgáló.Werth László
számvizsgáló.

A Szakkör 1906 április havi programja.

1-én (vasárnap) d. e. 10 órakor rendes évi közgyűlés a körhelyiségben.

9-én este fél 8-kor választm. ülés a körhelyiségben.

22-én (vasárnap) délelőtt 9 órakor a szaktanfolyamok kiállításával kapcsolatos berekesztése a m. kir. állami órás- és mechanikai iskola II. számú rajztermében (VIII, Tavaszmező-utca 15. sz.).

A Szakkör t. tagjait kérjük, hogy mindennemű kondícióváltást, úgy az abba való be-, mint kilépést haladéktalanul adják tudtul a Kör pénztárosának (lakik: VIII, József-utca 23. sz., II. em.), mert csak így kaphatják meg pontosan az őket megillető kiadványokat és meghívókat. Elég erre a célra egy egyszerű levelezőlap.

Jegyzőkönyv

a f. hó 5-én este a körhelyiségben megtartott, szakköri tisztikart és választmányt jelölő ülésről.

Jelen vannak: a Szakkör képviselőtében Bozsik István pénztáros, továbbá az Athenaeum, Franklin, Fővárosi, Fuchs, Márkus, Nagy Sándor, Pallas, Posner és Világosság nyomda házi pénztárosai, akik az ülés vezetőjéül Bozsik István, jegyzővé pedig Boros Dezső választották meg. Jelöltettek a) a tisztikarba: elnökké: Tanay József; I. alelnökké: Löwy Salamon, II. alelnökké: Augenfeld Miksa; I. titkárrá: Morócz Jenő, II. titkárrá: ifj. Aigner Antal; pénztárossá: Bozsik István; ellenőrré: Sárlos Lajos; I. leltárossá: Hahn Mór, II. leltárossá: Boros Dezső; -- b) a választmányba: Andor László, Bauer Henrik, Bloch Lajos, Burgheim Károly, Farkas Antal, Goldberger Ármin, Gyöngyösi Sándor, Janovszky János, Kün Kornél, László Dezső, László Károly, Novák Alajos, Prüner Arnold, Schornstein Jakob, Schwarz Bernát, Siegfried József, Spitz Adolf, Stalla Márton, Stefáni József, Szabó Róbert, Szeniczai Mihály, Török Károly, Tuller Ernő, Weisz Ignác, Werth László.

Budapesten, 1906. március hó 5-én.

Bozsik István,
elnök.

Boros Dezső,
jegyző.

Tagok névsora 1906. évi március hó 1-én.

Tiszteletbeli tagok:

Falk Zsigmond lovag
Gyöngyösi Sándor
Hornyánszky Viktor
Láng József
5 Novák László
Pusztai Ferenc
Rencsisovszky Fer.
Schwartz Sándor
Schwind Béla
10 Szabó Dezső
Tanay József

Rendes tagok:

Achs Nándor
Aigner Antal ifj.
Augenfeld Miksa
15 Almásy Oszkár
Andreazzi Ferenc
Anhalt Adolf
Altmayer János
Aigner János
20 Appelt Konrád
Anderle Lajos
Andor László
Aigner József id.
Adlmann János
25 Alleram Antal
Albert József
Ajtai K. Miklós
Appelt József
Aigner Gyula
30 Babarczy Ferencz
Betzky Antal
Barabás Ferenc
Bizton Lajos
Bujnovszky Rezső
35 Béres János
Boskovitz Márk
Blumenstock Leó
Böhm Jenő
Baka Márton
40 Berkó Antal
Berkó Mihály
Bardótz Sándor
Braun Elemér
Boros Dezső
45 Bozsik István
Berger Ernő
Batta Lajos
Berger Jenő
Bodrogi Mór
50 Breitner Vilmos
Brüll Zsigmond
Bohn József
Bauer Henrik
Bárány Nándor
55 Bertán Ede
Barna Ödön
Bendtner József
Böröndy László
Burgheim Károly
60 Baán János

Brill Lipót
Berger Armin
Balázs Károly
130 Bakos Gyula
65 Breuer Jakob
Breuer Miksa
Benes Sándor
Bognár Ödön
Bon László
70 Bikszegi Sándor
Brunner Ignác
Busay Balázs
Biraucz Döme
Bény József
75 Baron Arnold
Bloch Lajos
Bölcs Ferencz
Bressán Sándor
Brunner József
80 Beiger Ferenc
Brancsik Ferenc
Baicsik Sándor
Balogh József
Baumgarten Fülöp
85 Borossi József
Breitnecker Ferenc
Bellák Gyula
Benkő Dezső
Bogyó István
90 Bernhard Mór
Babágh József
Bálint Ödön
Barabás István
Bencze János
95 Berecz Sándor
Bíró Gyula
Báthory Kálmán
Barta József
Botos Sándor
100 Boda Imre
Balla Lajos
Bráz Zsigmond
Benkő László
Buzásy János
105 Bodenstein Béla
Bichler Jenő
Bassist Ignác
Czeiszing József
Choma László
110 Csapláros Ferenc
Zeller Gusztáv
Czapkó Gyula
Csern Kálmán
Csulovszky János
115 Czweck Lajos
Cserny János
Csorda Ferenc
Cseplák Jenő
Csorba Kálmán
120 Csala Lajos
Czakó Lajos
Czirák Sándor
Csákó Ernő
Daubek József
125 Dankovics József
Deutsch Jenő
Duchon János

Drach Vilmos
Darvas Adolf
130 Dapsy Károly
Dzingel Ferenc
Derka Béla
Deutschländer
György
Dvorszky Kálmán
135 Deák Pál
Dózsa Henrik
Dömötör Ödön
Deák Ferenc
Diószegi Márton
140 Dózsa György
Ducsy József
Darázsy István
Dite Károly
Deutsch Géza
145 Dobrik R. Mihály
Erdős József
Erdélyszky Emil
Eliás Sámuel
Einöder Antal
150 Einhorn Salamon
Eitler Rezső
Eiler Márk
Elbert Arnold
Enyedi János
155 Egri Lajos
Erdődi Gyula
Ember Lajos
Erdei Ferenc
Er György
160 Farkas József III.
Fekete Béla
Fejérváry György
Fülöp Endre
Farkas Antal
165 Frankl Gyula
Fáber Rezső
Fekete Gyula
Fischer Gyula
Fischer Ignác
170 Fodor Zsigmond
Földes Armin
Frischer Dezső
Fuzik Ignác
Fischer Jakab
175 Fleischmann Izidor
Fekete Géza
Fleischmann Árpád
Fried József
Friedmann Armin
180 Fried Gyula
Fara Ferenc
Fuchs János
Fried József
Fuchs Zsigmond
185 Frei Dávid
Flesch Vilmos
Ferber Imre
Frech Sándor
Fried Salamon
190 Fábian Lajos
Fischer J. Károly
Fried József
Frits József

Fürst Vilmos
195 Friedler Samu
Farkas Miklós
Fried Samu
Farkas József
200 Fischhof Henrik
Fiedler Károly
Fischer Lajos
Fleischer Gusztáv
Frisch Árpád
270 Gally Pál
205 Gajárszky Ödön
Géczy László
Goldfinger Mór
Goldschmidt Ignác
Guth Jenő
210 Grünhut Simon
Gang Károly
Géczy Kálmán
Goldstein Márton
Guttmann Árpád
215 Guttmann Ignác
Goldman Ignác
Grünfeld Ede
Gelléri Adolf
Grabotsay Oszkár
220 Goldstücker Emil
Grünberger Samu
Gremberger Ferenc
Goldberger Izák
Goldberger Armin
225 Gábler József
Griesz Ede
Geiger Vilmos
Gondos Ignác
Gáncs József
230 Gruber Rezső
Gawel Gyula
Gawel Gyula ifj.
Grünwald Ferenc
Grócz Ernő
235 Grossmann L. Vilmos
Geiger Lipót
Grimm Ferenc
Gisztl Pál
Gogel Adolf
240 Grünberg Salamon
Goldberger Jakab
Gábor Döme
Gáy Géza
Gulyás József
245 Gerő Sándor
Grósz Gyula
Goldberger Zoltán
Geréb József
Geschmey Soma
250 Gadó József
Gondos József
Hammer Vilmos
Heiser István
Heischer Pál
255 Herman Károly
Hollósi János
Horváth Lajos
Herz Manó
Hikl József
260 Hipper Sándor

Hay Fülöp
Heller Kálmán
Hackspacher József
265 Horváth Alajos
Heiser Rezső
Héger Károly
Horváth István
Holl Béla
Hegyi Dezső
270 Hauser Béla
Hönig Lajos
Harsányi János
Hahn Mór
Hauer Antal
275 Hoffmann Antal
Holzinger Jenő
Heller Ignác
Horváth János
Hevesi Károly
280 Hujber István
Herrer Jenő
Hermann Armin
Hermann Samu
Hiertz József
285 Hegyi György
Hrubik Géza
Halász Dezső
Horváth Henrik
Hammerschmidt
Henrik
Hammerschmidt
290 Lajos
Heller József
Herzog Ferenc
Heller Mór
Illés István
295 Illovszky Izidor
Ilinszky Béla
Ilinszky Ferenc
Izsák Lajos
Jándy Imre
300 Jánosi Péter
Jakobszen Károly
Jánosi Illés
Juskó Béla
Janovszky János
305 Jakus Ignác
Jaskó János
Kiss János
Koczifal József
Kövesi Rezső
310 Klenk Antal
Kelemen Fülöp
Klits István
Kellner Lázár
Knezovits Béla
315 Kántor Vilmos
Koch Ferenc
Károlyi Rezső
Krausz Jelinek Rezső
Künstler Aladár
320 Kiss Mihály
Kruclich József
Klein Antal
Klein Armin
Kovács János
325 Kurfürst Miksa

- Kump Lajos
Krausz L. Pál
Kapoun János
Klein Armin
330 Klein Ignác
Komjáthy Nándor
Kohn Sándor
Kovács Antal
Kisfalusy Béla
335 Káderer Ferenc
Kender József
Kozel János
Krausz Béla
Kaufmann Dezső
340 Király Dávid
Kálmán Sándor
Kovács Ferenc
Kuklis Géza
Kun Mihály
345 Kaiser Hugó
Kovács Gyula III.
Kovács István
Krakauer Sándor
Krausz Soma
350 Kertész Ernő
Kovács G. György
Kästner József
Koczarek Rajmund
Kopasz István
355 Kovács Gyula II.
Krakovitz Albert
Kanosik Mihály
Kiss István
Kálmán Géza
360 Katzenbeck Lajos
Korinek József
Kreiniker Lajos
Kozol J. Antal
Kovács Jenő
365 Krakovszky István
Kovács Gyula I.
Kozdera József
Kujarik Ernő
Kolozsvári Károly
370 Kurzenberger János
Krausz Jenő
Klein Sámuel
Kindornay Lajos
Koromzay Ambrus
375 Kurcsics József
Kapca Ferenc
Kollmann József
Kohn Adolf
Krammer Lipót
380 Kaczander József
Kün Kornél
Kluger Jenő
Kaposy József
Kranner Lipót
385 Kahlfürst Imre
Kiss Árpád
Kilyén Lajos
Kovács Gyula IV.
Kujedán Gyula
390 Kupierstein Lőrinc
Korcsmáros Kálmán
Karabélyos Zoltán
Katona Gyula
Kulcsár Gyula
395 Kurucz Béla
Kaszás Sándor
Koreczky János
Kaufmann Mátyás
Kovács Pál
400 Kühnel Vince
Kohn Armin
Kollin Zsigmond
Lugosi helyi csoport
Lattera Nándor
405 Lenkei Alajos
Lippl József
Liget Jenő
Lefkovits Lajos
Légárd József
410 Leichter Jakob
László Károly
Langecker Mátyás
Lauthán Rezső
László Dezső
415 László Vince
Litoschek Bálint
Lauer Antal
Lusztig Márton
Löbl Izso
420 Lichtschein Manó
Löwy Simon
Lauer Salamon
Lőcsey Lajos
Laky László
425 Lupták Antal
Lammer Árpád
Láng Leó
- Lossovy Lipót
Loidl Ödön
430 Lohr Antal
Landstein Izsák
Loósz János
Landberger Miksa
Lukász Károly
435 Lusztig Ferenc
Löwy Salamon
Liedl Mátyás
Liewehr Vilmos
Lauff János
440 Lauff Rezső
Lechner Emil
Lengyel Albert
Leiner József
Linthaller Jenő
445 László Imre
Lázár József
Lukesch Ferenc
Lindenbaum K. Mór
Lehner Rezső
450 Misitz Elemér
Madarász János
Marjanovits István
Muraközy Árpád
Maksa Agost
455 Munka Lajos
Mayer Ödön
Mayer Zsigmond
Mészáros Gyula
Moravcsik Győző
460 Matuska György
Messinger Aladár
Mészáros Vilmos
Mrázek Adolf
Molnár Ádám
465 Mandovszky Kurt
Markovits Béla
Markovits Kálmán
Mandl Emil
Müller Ignác
470 Major István
Major István ifj.
Mitterszky József
Muhay Árpád
Müller János
475 Mahr Ferenc
Mailinger Jusztin
Mayer Vilmos
Méder Dezső
Morócz Jenő
480 Mellinger Sándor
Martiss Ferenc
Morgenstern Mór
Meyer V. Ignác
Magyar Gyula
485 Martin Sándor
Máth Ferenc
Mikhaletz János
Mitrenga Károly
Mágnér Aladár
490 Márkus György
Márkus István
Matyasovszky Kálm.
Müller Sándor
Mónus Károly
495 Magyar Elemér
Melczner Ferenc
Münz Károly
Majthényi József
Marosi János
500 Morvay Zoltán
Müller Mátyás
Mayer Rezső (támogató)
Matolcsi Béla
Mucha Bertalan
505 Morgenthaler Henrik
Neuwirth Sámuel
Novinszky Adolf
Novitzky N. László
Némethy Lajos
510 Németh H. Antal
Nyáry Gusztáv
Neuwald Miksa
Nádor Lajos
Nagy Imre Endre
515 Nimmerfroh József
Naschitz Mór
Nágl János
Negyedi Benő
Neuwald Illés
520 Nánásy Jenő
Novák Alajos
Neufeld Dezső
Najovits Samu
Németh József
525 Nagy János
Névely József
Nuszbácher Jakob
Nyiry János
- Ofenbeck Károly
530 Orosz Mihály
Örmény Károly
Printz István
Privigyey Emil
Pamuk Ferenc
535 Pavlovszky J. Alajos
Propper Ernő
Peuker Ferenc
Pacsu Béla
Paksa Lajos
540 Pálvicsek Béla
Palmics József
Péterman Imre
Piliszky István
Plöckl Antal
545 Pesch Gusztáv
Prüner Arnold
Pollák Lajos
Pelczner Gábor
Pilcz Károly
550 Pollacek József
Pfeiffer Emil
Polgár Jenő
Plohn Gyula
Palágyi Rezső
555 Paulich János
Pelcz Jenő
Pénzes Sándor
Popper Zsigmond
Platz Tivadar
560 Praller Gusztáv
Paulik Gyula
Peidl Gyula
Pollák Simon
Pászthy Gyula
565 Poduska Lajos
Pap Kornél
Péntek István
Popovics Balázs
Piskur Antal
570 Pollák Dezső
Préger Mór
Pick Béla
Quitt Manó
Romberger Tivadar
575 Ruff József
Ruff István
Richtscheid János
Rohonczy János
Rosengart Béla
580 Rovó Aladár
Rosenberger Ignác
Rácz Rezső
Rosenzweig József
Röza Jenő
585 Rádai Iván
Rasofszky Andor
Rasofszky Ede
Reichenfeld Sándor
Rothmann Béla
590 Radni Mihály
Rosenberg Aladár
Ravadies Károly
Reich Zsigmond
Reichenberg Armin
595 Révai Artur
Radosavljevits Vladimir
Rosner Lipót
Ruttkay László
Rács János
600 Radnai Vilmos
Rothenstein Mór
Rosmann Sámuel
Radeckzy Rudolf
Róth József
605 Reiner Dezső
Rácz Pál
Ráduly Sándor
Rácz Antal
Schelken József
610 Sigfried József
Sonnenfeld Rezső
Schwarz Ambrus
Schwandtner Lajos
Schulhof Albert
615 Svoboda István
Stoll István
Schmid Mihály
Schwarz Mór
Schrott József
620 Schaffer Lajos
Schiller Fülöp
Schwarz Barnát
Scheiring Ferenc
Stecklin Nándor
625 Stalla Márton
Steinherz Miklós
Spitzer Márk
Skodnitz Jakob
Saupe Vilmos
- 630 Somlyai Imre
Sugár Sándor
Schwarz Aladár
Stösser Adolf
Steiner Armin
635 Salamon István
Salamon Manó
Schmura Gyula
Sommer Armin
Stibinger Henrik
640 Schindelek Ferenc
Schorstein Jakob
Schwarz Illés
Schwarz József
Schweiger Nándor
645 Schweiger Mór
Sturm Emil
Sulkovszky Ferenc
Schwarz Ferenc
Schlesinger Jenő
650 Spanring László
Steuermann Náthán
Simon József
Schwarz József
Schaffer Adolf
655 Sonnenfeld Jenő
Schlesinger Mór
Singer Pál
Schomsay Ferenc
Spitzer József
660 Schmidl Jakob
Seftsik Mihály
Szauer Adolf
Stefáni József
Stern Zoltán
665 Schulz Béla
Sonnenschein Jenő
Schwarz Rudolf
Sebök Károly
Steinberger Gyula
670 Stern Samu
Schimkovits Vilmos
Somogyi Ferenc
Sonnenschein Miksa
Schuster Agoston
675 Salzer Jakob
Schäffer Aladár
Schäffer Mór
Schmidt János
Soós Béla
680 Steiningr Sándor
Stark Aladár
Stein Lipót
Salamon József
Schuck Ignác
685 Schöppe Károly
Spitz Adolf
Steiner Soma
Strauch Alajos
Stanzel Ferenc
690 Schwarz Ignác
Schwarz László
Schwarz Lipót
Sahin Lajos
Ségner Károly
695 Senger Ferenc
Sarlós Lajos
Singer József
Staf Ernő
700 Sugár István
Stark Sándor
Schärf János
Schmidt János
Steinhübel Gyula
705 Schuller Károly
Schwarz Ignác
Schwarz József
Schildkraut Izsák
Simon János
710 Strébel Gusztáv
Stern Dezső
Simon Sándor
Spitzkopf Sándor
Schwartz Zoltán
715 Szép Mihály
Szabó Sándor
Sztanajovits József
Szenzenstein Ignác
Széchenyi József
720 Szenzenstein Gáspár
Szöllösy Elek
Szabó Pál
Szemlits Adam
Szentner F. Ernő
725 Szabó Róbert
Szuchanek Viktor
Szalviák János
Szamedli Károly
730 Szeifert József
Szeniczai Mihály
Szentirmai László
Szikora János
- Szilágyi József
Szantner József
735 Szolcsányi Béla
Szegő Sándor
Szemző István
Szöke István
Szabó Antal
740 Szauer István
Szuszán Péter
Sztaskó Lajos
Szelezcky Károly
Szabó Jenő
745 Szabó István
Szöllösy Jenő
Tálas Miklós
Theisz Antal
Tögel János
750 Tinkóczy Zsigmond
Thinschmidt Ede
Téri Sándor
Tischler Antal
Tragholz Dezső
755 Teichner Jakob
Tuller Ernő
Tiringner Károly
Tóth Ferenc
Teszár Lipót
760 Török Károly
Tatai Gyula
Tökés Sándor
Török László
Tóth József
765 Thoroczky Béla
Turcsa Gyula
Takács Sándor
Taub Emil
Ungár Gábor
770 Unger Gyula
Ungerleider Mihály
Ungerleider Nándor
Ujváry János
Urbán István
775 Varga Dezső
Vékony Sándor
Vadnai Simon
Vézi Gerzson
Varga József
780 Vanek Lajos
Vincze Nándor
Valentin János
Varga János
Vörös Vilmos
785 Végh Lajos
Visy Imre
Vercses Géza
Vértesi Károly
Vincze Rezső
790 Vigdranovits Jakob
Várakozó Gyula
Vörös István
Wilheim Zsigmond
Weisz Armin
795 Witthalm Emil
Wisner Sándor
Walder Sándor
Winkler Sándor
Wasservogel Ede
800 Wojnár Sándor
Weber György
Würth Ödön
Werth László
Wandra Lajos
805 Wözner Ignác
Weisz Mór
Wessely Vilmos
Wisinger Manó
Wolf Antal
810 Willner Leó
Weisz Márkus
Weintraub Albert
Winternitz Lipót
Weinstein Gyula
815 Weisz Sándor
Wagner Gusztáv
Weinberger Manó
Wohl Kornél
Weisz Ignác
820 Wiberál István
Werner Jenő
Wilheim Lipót
Wiener Ernő
Wankó Vilmos
825 Weil József
Zaka Imre
Zimmermann R. Ad.
Zachradnicsek József
Zaborszky Nándor
830 Zatkó Pál
Zimmermann Rezső
Záronyi Alajos
Zurável Béla
Zdevszky József

BEVÉTEL.

Pénztári kimutatás az 1906. évi február hóról.

KIADÁS.

Áthozat a múlt hóról			4550	45	Házbér 1906 február—április	87	50		
10 drb Hitelszöv. részjegy á 10 K.			100	—	A febr. 24-iki táncestély kiadása	450	34		
Gutenberg-szobor-alap			378	92	Az 1906-iki Évk. deficitének fedezésére	700	—		
Acs-Mihály-alap			515	72	Körszolgának (kiáll. és rendk. segély)	10	—		
A február 24-iki táncestély bevétele			469	50	Levelezés, tags. jegyek exp., vidéki csomagok portója	7	62		
Tagsági járulékokban befolyt:					Havi ülés és kiállítás meghívóinak expedíálása	3	70		
Allamnyomda	8	40			Elnöki és titkári bélyegző	7	60		
Athenaeum	30	—			Evkönyvek átszállítása a körhelyiségbe	3	—	1269	76
Berkovics-nyomda	5	40			Készpénz e hó végén			4127	12
Bichler-nyomda	1	20			10 drb Hitelsz. részjegy á 10 K			100	—
Buschmann	3	—			Gutenberg-szobor-alap			378	92
Czettel és Deutsch	2	40			Acs-Mihály-alap			515	72
Egyetemi nyomda	3	60							
Fővárosi nyomda	5	40							
Franklin	36	60							
Franklin-fiók	9	—							
Galitzenstein	6	—							
Gelléri és Székely	3	—							
Globus	2	40							
Hedvig S.	3	—							
Hornyánszky	7	20							
Hungária	3	60							
Kertész József	2	40							
Korvin testvérek	3	60							
Légrády	6	—							
Márkovits és Garai	2	40							
Márkus Samu	15	60							
Máv. menetjegy-nyomda	2	40							
Nagy Sándor	6	60							
Pallas	17	40							
Pannonia	2	40							
Pátia	6	60							
Pester Lloyd	7	20							
Pesti részvény-nyomda	36	60							
Poporul Român	1	80							
Posner K. L. és fia	7	20							
Révai és Salamon	12	60							
Rigler	11	40							
Rózsa K. és neje	5	40							
Schmeltz és Miesner	2	40							
Stephaneum	6	60							
Székesfővárosi házi nyomda	10	80							
Schwarz Testvérek	1	80							
Thália-nyomda	4	20							
Uránia	2	40							
Világosság ny.	14	40							
Wodianer	13	20							
Miskolcraól	28	80							
Kolozsvárról	23	40							
Debrecenből	19	20							
Kassáról	10	20							
Lugosról	7	20							
Gyomárról	4	80							
Egyesektől:									
Mayer Rezső	10.	—							
Stalla Márton	—	1.20							
Ruff József	—	0.60							
Wolf Antal	—	0.60							
Krakauer S.	—	0.60							
Schwarz Ambrus	—	1.80							
Krausz L. Pál	—	1.20							
Kump Lajos	—	0.60							
Stern Dezső	—	1.80							
Lindenbaum M.	—	0.60							
Kollin Zsigmond	—	3.							
Klein Antal	—	0.60							
Klein Armin	—	0.60							
Magyar Gyula	—	1.20							
Duchon János	—	0.60							
László Károly	—	0.60							
Peuker Ferenc	—	0.60							
Krulich József	—	1.20							
Kiss Mihály	—	0.60							
Deutsch Géza	—	1.20							
Lefkovits L.	—	0.60							
Künstler A.	—	0.60							
Czeiszing J.	—	1.20							
Grünberger S.	—	0.60							
Wessely V.	—	1.20							
Schäffer Mór	—	0.60							
Leichtner J.	—	0.60							
Grünhut Simon	—	0.60							
Willner Leó	—	0.60							
Steinherz M.	—	0.60							
Lehner Rezső	—	0.60							
Neuwald Illés	—	3.60							
Szabó István	—	1.80							
			42	40					
			469	60					
Ebből 10% a szakir. alapra			46	96					
			422	64					
Szakirodalmi alap:									
Áthozat a múlt hóról			349	10					
10% a főpénztárból			46	96					
Főpénztárból az Évkönyv deficitéhez			700	—					
Az 1905-iki Évkönyv összevétele			1482	44					
			9015	73				9015	73

Választmányi ülés 1906 március 12-én.

Jelen vannak: Tanay József elnök, Morócz Jenő I. titkár, Prímer Arnold II. titkár, Bozsik István pénztáros, Schornstein Jakab ellenőr, Boros Dezső II. leltáros, ifj. Aigner Antal, Gyöngyösi Sándor, Hollóssy János, Kún Kornél, László Dezső, Novák Alajos, Radnai Vilmos, Spitz Adolf és Stefáni József választmányi tagok, továbbá Novák László, a szaktanfolyamok vezetője. *Igazolva távol:* Mitterszky József és Löwy Salamon alelnökök.

Elnök az ülést megnyitván, a múlt ülés jegyzőkönyve felolvastatik és hitelesítettik.

A számvizsgáló bizottság jelenti, hogy a zárszámadásokat felülvizsgálta és mindent a legnagyobb rendben talált. Tudomásul szolgál.

A közgyűlés elé terjesztendő titkári jelentést a választmány változatlanul elfogadja.

Glück Béla felelősségét töröltetése ellen és Goldberger Ármán indítványát a Grafikai Szemlére vonatkozólag a választmány a közgyűlés napirendjére tűzi s utóbbira nézve a választmány álláspontjának kifejtésére elnököt kéri fel.

Pénztáros évi jelentése, valamint a leltárosi jelentés és a kísérleti nyomdára vonatkozó vagyonkimutatás tudomásul vétetik.

A választmány elhatározza, hogy fáradhatatlan munkásságuk elismeréséül Novák Lászlónak, a szaktanfolyamok vezetőjének 100 korona, ifj. Aigner Antal helyettes vezetőnek és Bauer Henrik tanfolyami gépmesternek 50–50 korona tiszteletdíj megszavazását indítványozza a közgyűlésnek.

A február havi pénztári jelentést és a tagsági forgalomról szóló kimutatást a választmány tudomásul veszi.

Az április havi választmányi ülést 9-ére, a szaktanfolyamok ünnepélyes berekesztését 22-ére tűzi ki a választmány.

A husvéti ünnepek alkalmával Kassára, Eperjesre, Miskolcra, Szekszárdra és Kolozsvárra küld felolvásokat a választmány ifj. Aigner Antal, Augenföld M. Miksa, László Dezső, Löwy Salamon és Tanay József személyében.

Hollóssy János kérdésére pénztáros kijelenti, hogy a Kör által hirdetett pályázatokon nyert díszoklevelek nyerteseknek legközelebb megküldetnek.

Ugyancsak Hollóssy János indítványára kimondja a választmány, hogy a hivatalos szavazólapok a közgyűlést megelőzőleg a házi pénztárosok útján lesznek a tagoknak kézbesítve, hogy így az esetleges visszaéléseknek eleje vétessek.

Kún Kornél felszólalására elnök kijelenti, hogy a szaktanfolyamok támogatása érdekében minden lépés megtörtént, de a kereskedelmi miniszterhez intézett kérvény még eddig nem nyert elintézését.

Több tárgy nem lévén a napirenden, Tanay József elnök meleg szavakkal mond köszönetet a választmánynak egész éven át tanúsított buzgó működéséért, mire az ülés elnök éltetésével véget ért.

*Morócz Jenő
I. titkár.*

Havi ülés 1906 március 18-án.

Elnök: *Löwy Salamon* II. alelnök.

Löwy Salamon II. alelnök megnyitja a havi ülést és felkéri Augenföld M. Miksát felolvasásának megtartására.

Augenföld M. Miksa felolvasás helyett szabad előadást tart. A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta a humoros, de amellet tanulságos előadást, melyet előadó egész gyűjtemény kritikán aluli nyom-

tatvány bemutatásával illusztrál, ezzel bizonyítva, hogy mily alacsony színvonalon áll egyes nyomdákban a szakképzettség. Elnök II. alelnök a havi ülés nevében köszönetet mondott az érdekes előadásért.

A titkári jelentést a havi ülés tudomásul veszi, nemkülönben a február havi pénztári jelentést és tagsági forgalomról szóló kimutatást.

Pénztáros bemutatja a 2000 példányban nyomott új tagsági jegy 138 koronáról szóló nyomdai számláját, melynek kifizetésére a havi ülés pénztárost felhatalmazza.

Ezzel a havi ülés véget ért.

*Morócz Jenő,
I. titkár.*

Köszönetnyilvánítás. A Könyvnyomdászok Szakköre 1906 február 24-iki táncestélye alkalmából tiszteletjegyüket megváltották, illetve felülfizettek: Falk Miksa 10 K, Kósa Rezső 10 K, Pallas r.-t. igazgatósága 10 K, Almási Károly „Kisfaludy” kávé 6 K, I. magyar betűöntőde r.-t. 5 K, Kertész József 5 K, Székesfőv. házi nyomda 5 K, özv. Schmidt Istvánné 3 K, Szügyi Ferenc 3 K, I. magyar papír-ipar r.-t. 2 K, Kaufmann Dezső 2 K, Babarczy Ferenc, Eitler Rezső, Deutsch Józsefné, Gábor Döméné, Martiss István, Salamon István, Schornstein Jakab 1–1 K, Hauser Béla 50 fill., r.-t. főlöseleg 80 fill. Fogadják a nemeslelkű adakozók igaz köszönetét.

A választmány.

Tagsági forgalom 1906 február hóban. Beléptek a Körbe: Pálmai József, Schlesinger Jenő, Schwartz Ferenc (Franklin), Goldschmidt Ignác (Buschmann), Duchon János (Süss), Bichler Jenő, Richtscheid János (Bichler), Ravadies Károly (Pátria), Saube Vilmos (Szkurka és Társa), Lehner Rezső (Breuer M.), Diószegi Márton (Kolozsvár), Kapossy József, Goldberger Zoltán, Ujváry János, Wiener Ernő, Szőke István, Névely József, Schuller Károly, Cseplák Jenő, Majthényi József, Geórgy Sándor, Steinhübel Gyula, Bernhard Mór, Fried Samu, Schmidt János, Grosz Gyula, Poduska Lajos, Csorba Kálmán (Miskolc), Breitnecker Mihály. Meghalt: Deutsch Albert. Hátralek miatt törölendők: Fástánc János (M. H.), Bozsik Vazul, Devan Lázár (Pop. Román). A hó végén 11 tiszteletbeli és 823 rendes, összesen 834 tag.

Felelős szerkesztő *Tanay József.* ☆ Főmunkatárs *Novák László.*
Kiadótulajdonos a Könyvnyomdászok Szakköre.

SCHÖNTAG GYULA

szakasztalos

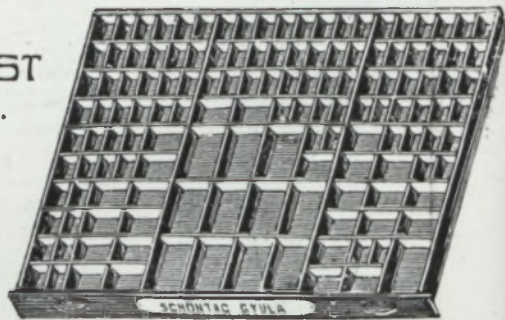
BUDAPEST

Ul, Váci-körút 51.

○○○

Kis antiquaszekrény 3 frt. Nagy szekrény 4 frt.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Buch- u Steindruck- Farben- Fabrik

! Nagy díj !

KAST & EHINGER
G. m. b. H.

világhírű gyártmányul a st.-louis-i világkiállításán a legmagasabb díjjal lettek kitüntetve. — Fiággyárak: Berlinben, New-Yorkban és Chicagóban.

Képviseelő Ausztria-Magyarországra részére:

Carminé Hugó
Budapest, Bécs, Prága.

Könyv- és könyomdai
festégyár.

Wüste F.

Iroda és raktár:

BUDAPEST

VI, Teréz-körút 21. sz.

Gyárt: könyv- és könyomdák részére
való fekete és színes, valamint réz-
nyomáshoz szükséges mindennemű
és színű festékeket.

Hengeranyag- és kence-gyár.

Betű- és Tömöntöde.

FISCHER ÉS MIKA

Budapest VI, Révay-utca 6. sz.

A legkülönbébb célszerű és divatos
könyv- és címbetűkből

nagy választékot tart. Folyton készletben
tart: szerb és héber betűket, körzeteket
és kizárásokat, nyomdai szerelvényeket,
betűszekrényeket és állványokat, a leg-
gyorsabban készítve és a legjobb mi-
nőségben kiállítva. Ajánlja szabadalm.
nyomdai vonalzó-berendezését táblá-
zatszedéshez. Egy oktáv garnitúra 20 K.

ELVÁLLAL IGEN JUTÁNYOS ÁRON
EGÉSZ NYOMDAI BERENDEZÉSEKET.

Budapesti Gutenbergház

NÁDOR LAJOS

Budapest VIII. kerület, József-utca 56. szám.

A grafikai iparágak összes szük-
ségleteinek raktára. Nyomda-
festékek, kencék és hengeranyag
nagy raktára.

Tömöntöde-berendezések,
szedővasak, lyukasztó (perforáló)
gépek, formazáró készülékek
stb., stb.

Raktár használt gépekben, melyek saját műhelyünkben teljesen
rekonstruáltak. Teljes nyomdaberendezések is szállítanak.

TELEFON 54-48.

KÉPVISELETEK: Berger és Wirth lipcsei festékgyár; Magyar gyors-
saftó-gyár (Kaiser L. Fiai); Faber és Schleicher könyomdai gép-
gyára, Hogenforst A. gép- és szerszámgyára képviselői.

A magyar állam nyomdászattör- ténelmi térképe

Tervezte és magyarázó szövegét írta:

☐ **FIRTINGER KÁROLY.** ☐

Ára helyben 60 fillér, vidékre 70 fillér.
Az Évkönyv megrendelői féláron kapják.

Ligeti Jenő és Társa

Budapest VII, Erzsébet-körút 23.

Telefon 86-13.

Anger József és Fiai gépgyár, John Kidd & Cie londoni festékgyár, Gerhardt Ferenc és Rudolf fabetű- és szekrény-gyár vezérképviselete és raktára. Vogtlandi rotációs gépgyár képviselete. Betüöntődei képviseletek. Nagy raktár mindenféle segéd-eszközökben és szerszámokban. Teljes kő- és könnyunyomdai, valamint könyvkötészeti berendezések a legjutányosabban és könnyű fizetési feltételek mellett eszközölteinek.

o o o

Költségelőirányzat rendelkezésre.

Krause-féle aranyozó-sajtó

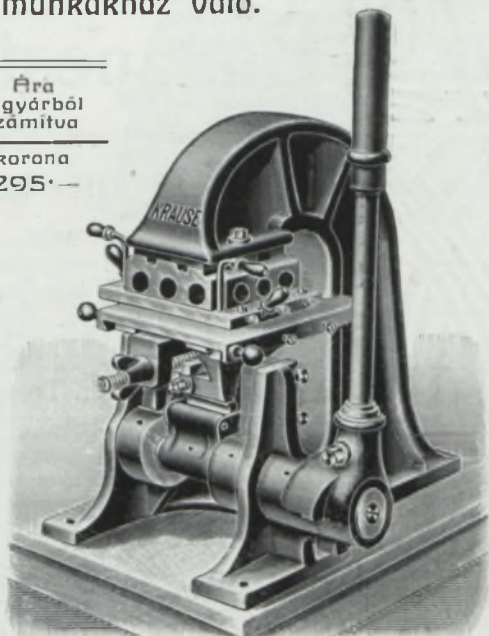
egykarú állványtesttel. Könnyű munkákhoz való.

Távirati jelzése	Száma	Nyom- tató- főlülete	Asztal	A nyomtató- főlület közepéig a párkány	Ára a gyárból számítva
Bepeinzing	BPI	cm. 22 X 18	cm. 26 X 26	cm. 21	korona 295.—

Ez a sajtó három oldalról való megközelíthetősége és jelentékeny nagyságú párkánya révén különösen olyan anyagnak megmunkálására ajánlható, amely a nyomtató-főlületnél jóval nagyobb területet foglal el; így szövetek, nyakkendők, szalagok, kalapbélés stb. aranyozására.

KRAUSE KÁROLY, LIPCSÉBEN.

Bővebb értesítés kapható KAUFMANN GYULA úrnál, Budapest VI, Louag-utca 12. szám alatt.

KOBLINGER & GYULA

Fotokemigráfiai Műintézete

BUDAPESTEN

VII, Csengery-utca 22. sz.

Készít

KLISÉKET

művek, folyóiratok, árjegyzé-
kek, hirdetések részére. Tervek
fotolitográfiailag sokszorosít-
tatnak. ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣

TELEFON 14—61.

Alapított 1892.

Főraktár és iroda:

MÜLLER TESTVÉREK, Budapest V, Súlyom-utca 13.

CARMINE HUGÓ

GÉP- ÉS
SZERSZÁMGYÁRA

Budapest VI, Király-u. 26.

Telefonszám 14—16. Alapított 1878-ban.

Főüzlet és gyár: **Bécs VII, Burggasse 90.**

A grafikai iparágak összes szükségleteinek
raktára.

Képviselője: **König és Bauer**, Würzburg;
Hugo Koch és **August Fomm**, Lipcse
cégeknek.

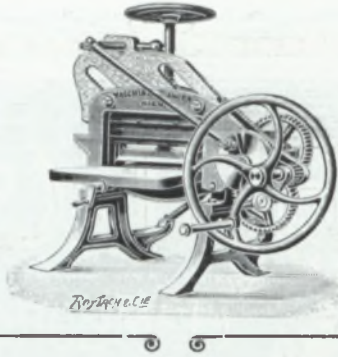
Ausztria-magyarországi vezér-
képviselője a **MONOTYPE**
betűöntő- és szedőgépek.

A párisi kiállításon grand prix-vel
és két aranyéremmel, a st.-louisi
kiállításon nagy díjjal lett kitüntetve.

Nyomdafestékek, kencék és
hengeranyagok nagy raktára

Kast és Ehinger

G. m. b. H. stuttgarti és feuerbachi
gyáraiból. Fiókgyarak: Berlinben,
New-Yorkban és Chicagóban.

Josef Anger & Söhne

Gépgyár és
vasöntöde

WIEN-HERNALS,
Hauptstrasse 122.

Szállít legújabb és legjobb szerkezetű gépeket könyv- és könyomdák, papiros-gyárak, üzleti könyveket készítő gyárak, könyvkötők, dobozgyártók számára, a legolcsóbban s a legkedvezőbb fizetési feltételekkel.

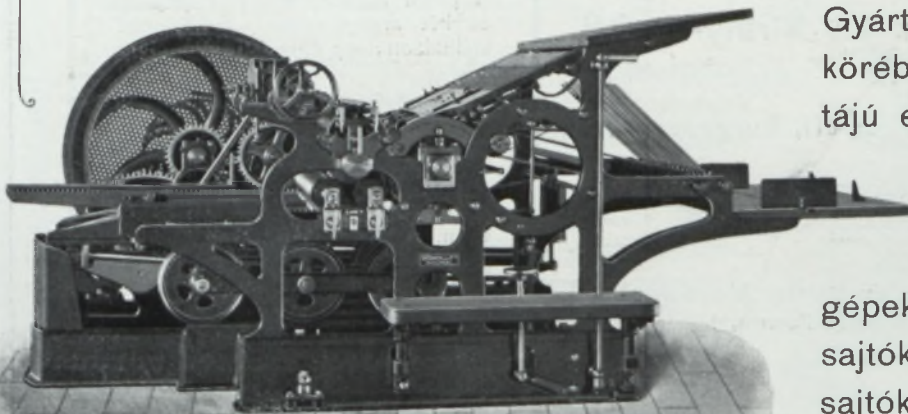

DRMOS GUSTÁV
UTÓDAI
KÖNIG ÉS BAYER
PHOTOCINKOGRAPHIAI MŰINTÉZET
BUDAPEST, VII. AKÁCSFA-UTCA 47
CLICHÉK MINDENMŰ KÉPES
NYOMTATVAN YOKKHOZ
A LEGJOBB KIVITELBEN
AUTOTYPIA ◊ CHROMOTYPIA
PHOTOTYPIA ◊ PHOTOLITA ◊
HÁZONKIVÜLI FELVÉTELEK.

Magyarország egyedüli gyorsajtógyára.

Wörner J. és Társa

Budapesten.

Gyárt a sokszorosító ipar körébe vágó mindenféle fajtájú és nagyságú gépet, és pedig: könyvnyomdai gyorsajtókat, körforgású nyomógépeket, könyomdai gyorsajtókat s könyomdai kézi-sajtókat, valamint különféle könyvkötő-gépeket.

Megjelent a Grafikai Szemle kiadóhivatalában (Budapest, V. ker., Hold-utca 7. szám) kapható:

A Könyvnyomdászok Szakköre szaktanfolyamának 1904/1905-ik

évi Értesítője.

Terjedelme összesen tíz ív. A szaktanfolyami jelentésen kívül közli a szakelőadások kivonatát ismertetését is, s ezért minden nyomdász számára igen hasznos szakkönyv számba veendő. Különösen jó eredménnyel olvashatják ama szaktársaink, akiknek a távol vidéken nincs alkalmuk intenzívebb szaktanulmányokra.

A könyv tartalma egyebek közt a következő: A grafikai iparág általános áttekintése. — A könyvnyomtatás általános áttekintése. — A könyvnyomtató és a nyelvtan. — A könyvnyomtatás mint iparművészet. — A mesterszedő hivatala. — A könyvszedés szabályai. — A modern könyvszedés. — A táblázatszedés. — A könyvnyomtató betűi. — A könyvnyomtató kész díszítményei. — A mesterszedésbeli irányzatok. — A könyvnyomtatás feltalálása. — A névjegy. — A céget hirdető kártyák. — A levélfej. — A gyorsajtó története és fejlődése. — Meghívók és hasonló nyomtatványok. — Számlák, memorandumok, körlevelek és hasonló nyomtatványok. — A betűöntés köréből. — A papíros. — A könyvcím. — A könyvnyomtatás története.

Ára 80 fill., vidékre portómentes küldéssel 1 kor.

BERTHOLD H.

RÉZLÉNIAGYÁR ÉS
BETŰÖNTŐDE RESZV.-TÁRS.

BERLIN

Fióköntődék Szt. Pétervár, Moszkva
és Bauer & Co., Stuttgart

Nagy választék különféle körzet-
és betűújdontságokból, rézléniákból,
vignettákból és a t. ▽ Legnagyobb
választék orosz betűkből. ▽ Teljes
nyomdai berendezések gépekkel és
segédeszközökkel. ▽ Szolid kivitel.

Vezérképviselők:

PUSZTAFI ÉS TÁRSA

Budapest V, Pannónia-u. 2/b

a kik mintákkal
és ajánlatokkal
szolgálnak.

Első magyar könyv- és könyomdai
és festék- és hengeranyag-gyár.

KURZWEIL JÁNOS ÉS TÁRSA

SZÁMOS
KITŰNTETÉS.

GYÁR, IRODA ÉS RAKTÁR:

BUDAPEST

IX, Márton-utca 19.

Hengerek öntése lapos
és körforgású gépek-
hez. Olcsóbb és jobb
a házi öntésnél.

Újság-, mű-, illusztráció- és
díszmű- és mindenféle szí-
nes festékek, valamennyi
grafikai iparág részére. ▽
SZEDŐSORZÓ, igazítható
feszítővel, szab. saját találm.

47.004. és 53.406. sz. magy.-osztr. szabad.

TÁVBESZÉLŐ
56—64. SZ.

„PATENT“ gelatin-
hengeranyag.
Kencék és bronzok.

Telefon 23—70. sz.

ELSŐ MAGYAR

Telefon 23—70. sz.

BETŰÖNTÖDE

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST VI, Dessewffy-utca 32. szám.

Dús raktárt tart magyar, német, tót, horvát, szerb, román és bolgár ékezetű

könyv- és címbetűkből, körzetekből, rézléniákból és kizárásokból,

továbbá a legkülönbözőbb ékítményekből és egyéb nyomdai felszerelvényekből.

Egész nyomdai berendezések jutányos árban és gyorsan foganatosítatnak.

BÉLYEGZŐ-METSZÉS.

MEHANIKA MŰHELY.

GALVANOPLASZTIKA.

TÖMÖNTÖDE.

ÓLOMZÁR-GYÁRTÁS.

RÉZLÉNYA-GYÁRTÁS.

!! UJDONSÁG !!

EGYETEMES TABELLA-ALAPZAT CZETTEL és BENDT-
NER szabadalma. o

Cs. és kir. udv. Betüöntöde

Cs. és kir. udv. Vésőintézet

BRENDLER KÁROLY ÉS FIAI BÉCS

! Új amerikai papírvágó gép

„Heureka“

Rendkívül tartós és célszerű szerkezet!
Egyszerű kezelés!!

Ezen legújabb amerikai minták után szerkesztett papírvágó gép igen egyszerűen kezelhető és *rendkívül olcsó*. Mindazon papírvágó gépek között, melyek eddig könyvnyomdáknak, könyvkötészeknek vagy más vállalatoknak használtak, egyik sem nyújthatja azon technikai és gazdasági előnyöket, mint a mi legújabb papírvágógépünk *Heureka*.

Egyszerű!

Célszerű!

Olcsó!

Ezen alapelveket tartottuk a gép megszerkesztésénél mi is szem előtt.

Különleges technikai előnyei:

Nyugodtan álló keskenyvágó készülék, úgy alkalmazva, hogy azért bármily szélességekre is lehessen vágni. *Anélkül, hogy ehhez valami költséges és célszerűtlen külön álló készülék szükséges, 1 és fél cm. keskenységig abszolút biztos és pontos eredmény érhető el. A mi keskenyvágó készülékünkkel a legkisebb papírmennyiség is vágható.*

A *késbeállítás* ezen gépnél igen egyszerű módon, könnyen és *gyorsan* (két csavar segítségével) történik.

Az asztal erősen álló és kérjük megfigyelni:

Csak késállítás! Nem asztalállítás!

miáltal a ferde vágási felületek előfordulása lehetetlen. A gép hátsó szerkezetéről a jobb oldali rész (kb. egyharmad nagyság) igen

könnyen lecsavarható, ha hosszú szalagokat akarunk vágni, míg ellenben rövidebb vágási méretekhez a használandó, igazítható és a legkisebb ter

baloldali szélesebb rész mely egy kis kerékkel könnyű módon kezelhető metű személyek által is.

Gazdasági előnyök:

Minden gépnél a súly is fontos szerepet játszik. A mi papírvágógépünk, anélkül hogy ez a szerkezet erősségét befolyásolná, minden eddig létező ilyfajta gép között a *legcsekélyebb súlyllyal* bír (csak 500 Kg.) és így bármely emeleten is elhelyezhető. A gépnek még egy fontos gazdasági előnye abban rejlik, hogy rendkívül egyszerű kezelése által rengeteg időt megtakaríthatunk és a keskenyvágó készülékkel bármily keskeny szalagok vágása is otthon eszközölhető.

A gépet 66 cm. vágási hosszúságra és 9.5 cm. késmagasságra építjük, mely méretek a mi tapasztalataink szerint legcélszerűtlenek.

A géppel szállítatik: 2 drb öntött acél kés; 6 drb vágó lécs; 2 drb csavarkulcs; 1 darab olajozó.

Az ára felszerelve 720 kor.

Kedvezményes fizetési feltételek.

Magyarországi vezérképviselőt:

KLEIN JÓZSEF, BUDAPEST, VI, Lovag-utca 2. sz.

CS. KIR. UDV. BETÜÖNTÖDE

BRENDLER KÁROLY ÉS FIAI

FŐÜZLET: MILLERGASSE 23 ·· BÉCS VI ·· FIÓKÜZLET: BRUNN a. Geb.

TELJES NYOMDABERENDEZÉSEK A LEGELŐNYÖSEBB FELTÉTELEK MELLETT. ·· PRÓBALAPOKAT KIVÁNTATRA INGYEN

KIZÁRÓ ANYAG

Az árak párisi és Haase rendszerre, kor. értékben értendők.

Anyagtörzs	Kizárások		Quadrátok		Térzők	
	5-25 K	több	5-25 K	több	5-25 K	több
1 pont	—	—	4.—	375	3.—	2.90
1 és fél pont	—	—	3.25	3.—	2.40	2.30
2 pont	—	—	1.90	1.85	1.35	1.30
3 pont	—	—	1.70	1.65	1.30	1.25
4 pont	9.50	9.25	1.65	1.60	1.25	1.20
5 pont	4.5	4.70	1.45	1.40	1.20	1.15
6 pont	2.45	2.40	1.35	1.30	1.55	1.50
7 pont	2.15	2.10	1.35	1.30	1.50	1.45
8 pont	1.60	1.55	1.30	1.25	1.45	1.40
9 pont	1.55	1.50	1.25	1.20	1.40	1.35
10 pont	1.50	1.45	1.20	1.15	1.35	1.30
12 pont	1.45	1.40	1.15	1.10	1.25	1.20
Többi törzs	1.55	1.50	1.25	1.20	1.20	1.15
	Beosztva		Beosztva		Beosztva	
	1 p. négyzetig		2, 3, 4 cicerorig		8—24 cicerorig	

ÜRPÖTLÖK (Hohlstégek) 2, 3, 4 cic. szélességben és 8—24 cic. hosszúságban 5—25 kilóig kor. 1.15, 25 kilón felel kor. 1.10. Az árak különként és korona-értékben értendők. — 5 kilónál kevesebb kizáró-anyag rendelésénél különként 20 fill. többlet számítunk. A kizáró-anyag magasságát 51 vagy 54 pont, az ára azonban egyenlő. Rendelésnél kérjük a magasságot jelezni.

NAGY RAKTÁR. PONTOS, SZOLID ÖNTÉS. ANYAGUNK CSAK AMERIKAI KÜLÖNLEGESSÉGI GÉPEKEN LESZ ELŐÁLLITVA.

RÉZLÉNIAGYÁR

a legmodernebb segédeszközökkel berendezve úgy, hogy leg-rövidebb idő alatt szállít: Táblázat-, Raster- és Kombinációs-lineákat rézből és ólomból. Zárjeleket, íveket, köröket és 1 pontos kizáró-anyagot, Barock-lineákat és díszeket rézből.

BRENDLER KÁROLY ÉS FIAI, BÉCS
GALVANO-PLASZTIKA, TÖMÖNTÖDE, MECHANIKAI MŰHELY

VEZÉRKÉPVISELET MAGYARORSZÁG RÉSZÉRE:
KLEIN JÓZSEF ·· BUDAPEST
TELEFON-SZ.: 71-56 NYOMDAI SZAKÜZLET VI., LOVAG-UTCA 2